

Helyi Esélyegyenlőségi Program

VILONYA Község Önkormányzata

2019-2023.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	33
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	46
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	51
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	55
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	60
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	60
10. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	62
1. A HEP IT részletei	62
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	74
3. Megvalósítás.....	80
4. Elfogadás módja és dátuma.....	84

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Vilonya Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll. A helyzetelemzés a program megalapozását szolgálja. Sorra veszi és elemzi a hátrányos helyzetű csoportok, különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek és fogyatékkal élők helyzetének alakulását a településen, meghatározza az élethelyzetükhöz kapcsolódó problémákat, a teljes lakossághoz viszonyított lakhatási, egészségi, szociális, képzettségi, foglalkoztatottsági területi mutatókat.

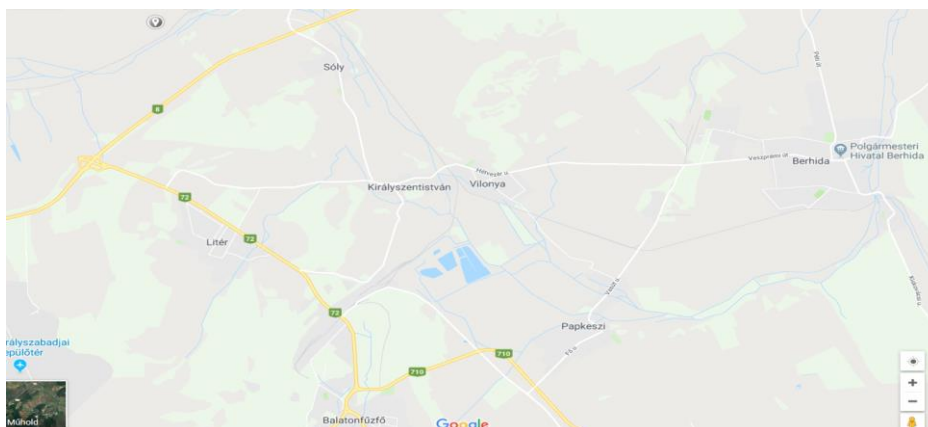
A helyzetelemzés alapján összeállított intézkedési terv 5 évre szól a Korm. rendelet 3. mellékletében meghatározott forma szerint, mely tartalmazza a célok eléréséhez szükséges feladatokat (intézkedéseket), forrásokat és határidőket. Ezek teljesülését a Képviselő-testület 2 évente felülvizsgálja.

Az önkormányzat vállalja, hogy

- az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint
- az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét.

A település bemutatása

Vilonya község a Dunántúli-középhegységhez tartozó Bakony-vidék Balaton-felvidékének kistáj-csoportjába tartozik. Veszprémtől keletre a Séd patakánál található. Vilonya a Balatontól 8 km-re, a Mezőföld nyugati határánál, a Veszprém-Várpalota-Balatonfüzfő háromszögben terül el. Legkönnyebben a Székesfehérvárt Szentgotthárddal összekötő 8-as számú főúton, a sólyi vagy balatonfüzfői – litéri leágazástól, Királyszentistvánon keresztül érhetjük el. Területe a főúttól nyugatra helyezkedik el.

Vilonya földrajzi helyzetéből adódóan könnyen elérhető a természetet kedvelőknek - Balaton, Balaton-felvidék és a Bakony, - míg az egyéb, kulturális és gazdasági kapcsolatokat keresőknek Veszprém közelsége lehet szimpatikus. Vilonya ideális hely a pihenni vágyóknak, s mindazoknak, akik a Balaton északkeleti régióját szeretnék megismerni, felderíteni.

Két fő tájképi nevezetessége a falun átkanyargó Séd patak és a Sukori-hegy, melynek kettős csúcsa a falu fölé magasodik. Környezete kis területen is igen változatos, dolomitkopárok, karsztbokorerdők, telepített fenyvesek és hullámos felszínű szántók egyaránt jellemzik. A Séd vizén két malom működött, amelyek közül az egyik jobbágyi kézen volt. A falu területén lévő erődtemplom a XII-XIII. században épült. Határában két szőlőhegy áll, a Berty és a Kishegy. A község szőlőtermesztése már a 16. században jelentős volt. A terület juhtenyésztésre alkalmas. A lakosság jellemzően mindig paraszti foglalkozású volt, akik terményeiket a közeli Veszprémben értékesítették.

A Vilonya először, mint a fehérvári káptalan birtoka fordul elő 1369-ben írásos anyagban. A helységnev első említése 1481-re tehető Wynyola néven, elsődleges névváltozata talán a Vanyola névvel kapcsolható össze. A részletek még tisztázatlanok. A Vilonya elnevezéssel csak a 16-17. század környékétől találkozhatunk.

A falu a 16. században a fehérvári préposté volt, majd a század közepén Palota végvárához csatolták. 1559-ben Thury György arra kérte a királyt, hogy íródeákjának, Alistáli Mártonnak adományozza Papkeszi és Vilonya falvakat. 1650-től a Zichy család birtokolja.

A palotai officialisok az urbáriumon felül ingyen szedték a jobbágyok javait, nem fizettek nagy mennyiségű rekvirált a takarmányért sem. A kolonusok mind kevésbé gondozták szőlőiket, ezért azok az 1700-as évek közepétől fokozatosan kipusztultak. A szántóföldek szintén megmunkálatlanok maradtak, egyre kevesebb lett az igásállat a településen.

Ilyen viszonyok között Vilonya telkeinek fele lakatlanná vált ebben az időszakban. A lakosság röghöz kötött, örökös jobbágy volt, melynek jogszolgálati fórumául 1540-től mindvégig a palotai úriszék szolgált.

A 18. században a lakossága túlnyomórészt református vallású volt, a kevés számú római katolikus lakos filiaként, Öskühöz tartozott. A községben ősrégi alapítású római katolikus iskolakápolna működik a mai napig.

A község keresett nevezetessége volt egykoron a Bakonyi Cifraszűr Szabóság. Az 1900-as évekig a falusi lakosság elengedhetetlen viselete és divatja volt a szűrposztó. A Vilonyán készített bakonyi cifraszűr natúr illetve fekete alapon piros-fekete, illetve piros-natúr színű díszítéssel, rátétes technikával készült.

1908-ban, I. Ferenc József magyar király a Sukori – hegyről (253m) nézte végig a Hajmáskéren zajló hadgyakorlatot; azóta a hegyet Királylátónak is mondják. A 19. században a falu sorsa a környékbéli községekhez hasonlóan alakult.

Peremarton, Berhida iparosodása a községre is hatással volt. Amíg azonban a szomszéd településeken az iparosodás alapvető változást hozott, addig Vilonyán 1941-ben a kb. 50%-a próbált megélni az iparból. Ennek oka a viszonylag erős kis,- és középparaszti réteg. Ők alapították meg az 1945. utáni években a helyi termelőségvetkezetet, amely az 1960-70-es években egyesült a papkeszi, majd a kenesei szövettel. Fő ágazatként a juhászatra specializálódtak, ennek megfelelően alakult ki a helyi ipar is, 1923-ban bőrgyár alakult.

A nagyüzemi mezőgazdaság és a helyi ipar felgyorsította a település fejlődését. Kultúrház, orvosi rendelő épült, villamosították a községet, majd 1970-ben a vízvezeték-hálózat is elkészült. Új lakótelep épült Újtelep néven.

Papkeszi, Királyszentistván és Vilonya községek a tanácsrendszer idején közös községi tanácsot hoztak létre, melynek igazgatási feladatait Papkeszi látta el. Az 1990-ben megtartott önkormányzati választásoktól 2014-ig 8 tagú képviselő-testület látta el a falu képviseletét és irányítását.

A település életében az 1990-es évektől kezdve fejlődés figyelhető meg a vezetékes gázrendszer-, illetve a telefonhálózat bővítése kapcsán. 2001-ben a település saját tulajdonában lévő 4 tantermes iskola épületében óvodát is kialakított, mely intézmény azóta is működik, az óvoda jelenleg is maximális kihasználtsággal.

Vilonya és Berhida települési önkormányzatok Képviselő-testületei által kötött megállapodás alapján 2003. január 1-től működik az igazgatási feladatok ellátására létrehozott körjegyzőség.

Az Möt. 2013. január 1-jén hatályba lépett szabályozása alapján felek új megállapodást kötöttek a Berhidai Közös Önkormányzati Hivatal és Vilonyai Kirendeltsége közös fenntartásáról.

Ez a váltás ismét új változásokat hozott maga után: a még 1996-ban tervbe vett szennyvízcsatorna beruházás megvalósulásával új útburkolathoz jutott a község. Napjainkban település csinosítása, az élhetőbb környezet kialakítása, kulturális rendezvényeken az összetartozás erősítése jelenti a fő feladatot.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő	Változás
2013	630	
2014	615	98%
2015	597	97%
2016	612	103%
2017	614	100,3 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépesség számának változása, illetve a változás aránya mutatja, hogy mekkora lakónépességre kell kimutatni az esélyegyenlőség megvalósulását. Vilonyán 2015-ben kismértékű csökkenés, majd 2016-ban növekedés történt. Lakónépesség alatt az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a terület tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma értendő.

Földrészlet statisztika fekvésenként							
fekvés	földrészletek száma	egyéb önálló épületek száma	egyéb önálló lakások száma	összes terület (m2)	legkisebb földrészlet terület (m2)	legnagyobb földrészlet terület (m2)	átlagos földrészlet terület (m2)
belterület	498	0	18	761923	57	19914	1530
külterület	279	0	0	12313417	44	878317	44132
zártkert	88	0	0	428911	76	105336	4874
ÖSSZESEN	865	0	18	13504251			

Forrás: www.takarnet.hu Letöltés: 2018.11.12.

Vilonya összes területe 13, 5 km², ebből belterület 0,76 km², külterülete 12,31 km², zártkert 0,43 km². A lakónépesség 2017. január 1-jén 614 fő volt, Vilonya népsűrűsége 50 fő/km².

2. számú táblázat - Állandó népesség (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma	332	338	670	49,55%	50,45%
0-2 évesek				%	
0-14 éves	48	59	107	44,85%	55,14%
15-17 éves	8	13	21	38,09%	61,9%
18-59 éves	197	211	408	48,28%	51,71%
60-64 éves	27	26	53	50,94%	49,05%
65 év feletti	52	29	81	64,19%	35,8%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az esélyegyenlőség különböző célcsoportjának beazonosításában segít a településen bejelentett állandó lakóhellyel rendelkező személyek számának életkor szerinti bontásban való ismerete. A nemek aránya korcsoportonként mást mutat. Míg a gyermekkorú népesség körében 8,81 % a fiúk és 7,16 % a lányok aránya a teljes népességből, addig 65 év felett 4,33 % a férfiak és 7,76 % a nők aránya, melynek alapján megállapítható, hogy a férfiak halandósága magasabb a nőkénel az országos tendenciához hasonlóan.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2013	n.a.	103	
2014	77	99	77,78%
2015	76	99	76,77%
2016	81	107	75,70%
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TEIR, KSH-TSTAR

A népességfejlődés, a korösszetétel és az öregedési index alapján elmondható, hogy településünkre a fiatalos népeségszerkezet jellemző, hiszen az elmúlt években az öregedési index 100 alatt volt, tehát a 0-14 éves állandó lakosok száma több mint a 65 év felettieké. Ez az országban ma kívánt és tervezett tendenciának megfelel. Esélyegyenlőségi szempontból úgy értelmezhető, hogy fontos és kiemelt feladat a gyermekekre és gyermekes családokra való odafigyelés, ellátás biztosítása.

Természetesen ez nem jelenti azt, hogy az idősök nem igényelnének és kapnának fokozott figyelmet a településen.

4. számú táblázat – Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg
2013	22	12	10
2014	14	14	0
2015	16	22	-6
2016	31	20	11
2017	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlások esetében 2016-ban pozitív szám látható, a településre az odaköltözés jellemző, mely a település vonzerejét mutatja.

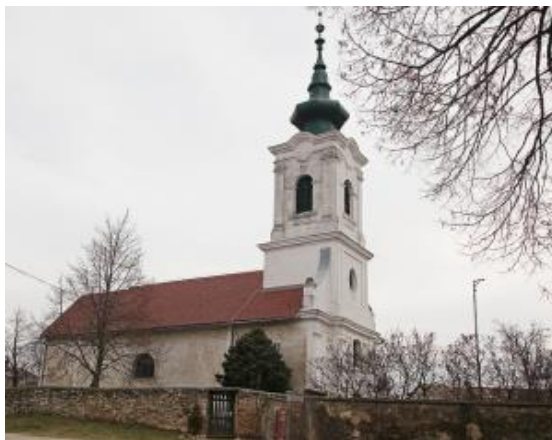
5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2013	7	8	-1
2014	2	8	-6
2015	6	9	-3
2016	9	3	6
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élveszületések és halálozások számának negatív előjele 2016-ban pozitívvá változott, mely bizakodást jelent, hogy a lakosság természetes fogyása megáll.

Büszkeségünk a református templom

Büszkeségünk a vilonyai Árpád-kori református templom a 13. században épült, írásos dokumentum az építéséről nincs. A gótikus épület szentélye egyenes záródású, melyet kőből készült dongás boltozattal fedtek be. A templom hajójának eredetileg is lapos mennyezete lehetett, tornya valószínűleg nem volt, a mostanit 1796-ban építették barokk stílusban. A torony felső részén korinthusi oszlopfők, a szószék empír stílusú munka. A torony-sisakot faszindellyel fedték be. 1728-ban a Nemzeti Múzeumba kerül, jelenleg a mennyezet a Néprajzi Múzeumban található. A XIII. században épített református templomot kőfal veszi körül, ami ősi jellegét igazolja. A dongaboltozatú, egyenes záródású szentély még a XIII. századból maradt ránk. A templomot 1702-ben a törökök által lerombolt épületként említették, az 1720-as években építették újjá. Ekkor készült a kazettás famennyezet, Bicskei Földes Mihály asztalosmester munkája, mely 1901-ben a Nemzeti Múzeum tulajdonába került. A templom tornya 1796-ban épült barokk stílusban.

Vilonyán született Pap Gábor a Dunántúli Református Egyházkerület Püspöke 1827 szeptember 10-én, akinek szülőházán ma az alábbi tábla található, valamint a Séd parkban szobor őrzi emlékét. Immár hagyománnyá vált, hogy évente megemlékeznek róla a településen.

Sikeres pályázatnak köszönhetően kialakítottak egy valódi közösségi teret, ahol a település népszerű rendezvényeit tudják megrendezni. A Leader Kultúrpark igazi közösségépítő hely, mely kiváló teret nyújt a helyben élőknek ahhoz, hogy a meglévő kapcsolatok még erősebbek legyenek, vagy újak alakuljanak ki.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program összeállításakor a valós helyzetelemzés alapján kialakuló intézkedési terv megvalósításában, az esélyegyenlőség biztosításában, a hátrányos megkülönböztetés kiküszöbölésében - valamennyi célcsoport tekintetében - törekszünk a legszélesebb szakmai partnerség kialakítására az állami, önkormányzati valamint a civil szervezetekkel. Fontos küldetésünk, hogy hagyományainkat megőrizve úgy fejlődjünk tovább, hogy lakosságunk gyarapodását, jólétét, komfortérzetének javítását szolgáljuk.

Arra törekszünk, hogy támogassuk a társadalmi integrációt, biztosítsuk az itt élők részére – különös tekintettel az esélyegyenlőségi célcsoportokra – a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést. Kiemelt figyelmet fordítunk természeti és az épített környezetünk épségére, a területfejlesztési célok megvalósítására, szem előtt tartva az oktatási, kulturális, sport, foglalkoztatási, lakhatási, közlekedési, egészségügyi, szociális feladatok ellátását az esélyegyenlőség biztosítása mellett.

A lakosság lehetőségeinek bővítése érdekében az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet testvértelepülési kapcsolatára, ápolja, erősíti azt, elsősorban a kultúra, az oktatás és a sport területén, de a gazdaság szereplői között is közvetítő szerepet vállal. Testvértelepülésünk a szlovák Csehi (szlovákul Čechynce), a Duna – menti síkság Kisalföldnek nevezett részén fekszik a Nyitra folyó árterén. Határának kisebb része, a szőlőhegy érinti a löszös Zsitvai – dombságot is. Közigazgatásilag Nyitra megyéhez és a Nyitrai járáshoz tartozik. Iskoláink között sport, kulturális kapcsolatok alakultak ki A lakosság lehetőségeinek bővítése érdekében az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet testvértelepülési kapcsolatára, ápolja, erősíti azt, elsősorban a kultúra, az oktatás és a sport területén, de a gazdaság szereplői között is közvetítő szerepet vállal. A testvértelepülésen lakó magyar származású szlovák lakosokkal élő kapcsolatai vannak a hagyományápoló egyesületeknek, családoknak, rokonoknak és az egyházaknak.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Vilonya Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk,

különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

- Vilonya Község Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2017.(XII.6.) önkormányzati rendelete a község településképének védelméről,
- Vilonya Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2017.(XII.6.) önkormányzati rendelete a településfejlesztéssel, településrendezéssel és településkép-érvényesítéssel összefüggő partnerségi egyeztetés helyi szabályairól,
- Vilonya Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2017.(V.12.) önkormányzati rendelete az egészségügyi alapellátási körzetek megállapításáról,
- Vilonya Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2016.(IV.6.) önkormányzati rendelete az önkormányzati tulajdonú építési telkek értékesítési feltételeiről,
- Vilonya Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2015.(VI..) önkormányzati rendelete az államháztartási forrás átadásáról és államháztartáson kívüli forrás átvételéről,
- Vilonya Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2015.(II.25.) önkormányzati rendelete a szociális ellátásokról,
- Vilonya Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2012.(IV.25.) önkormányzati rendelete a gyermekvédelmi ellátásokról

A hátrányos helyzetű csoportokat támogató programok

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati ösztöndíj rendszer

Vilonya Község Önkormányzata csatlakozik a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj Pályázathoz, melyet a megyei és települési önkormányzatok közreműködésével a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára írja ki a minisztérium. A Képviselő-testület az ösztöndíj pályázat feltételeit évente felülvizsgálja, és határozatban állapítja meg.

A Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja is lehetőséget biztosít az esélyegyenlőségi célcsoportok tagjainak támogatására. A programot 2000-ben indította el a Kormány. Létrejöttét az az elv segítette, mely szerint meg kell adni az esélyt arra, hogy Magyarország valamennyi polgára versenyképes tudással rendelkezessen.

A program céljai:

- az esélyteremtés, azaz a hátrányos szociális, kulturális, gazdasági háttérrel rendelkező szülők gyermekeinek számára egyenlő esélyeket biztosító nevelési- oktatási és támogatási rendszer kialakítása;
- feltételek megteremtése a versenyképes tudás megszerzéséhez;
- tehetséggondozás, személyiség- és képességfejlesztés;
- a nevelés és az oktatás tartalmának korszerűsítése, minőségének fejlesztése.

A program az iskolát a társadalmi mobilitás kitüntetett intézményének tekinti, amelynek meghatározó szerepe van abban, hogy a társadalmi előrejutást minél inkább a tanuló tehetsége, szorgalma, ne pedig családja anyagi helyzete, szülei foglalkozása vagy éppen lakhelye határozza meg. A program alapelve, hogy minden tanuló – függetlenül az adott település földrajzi és anyagi helyzetétől – a társadalmi felemelkedés esélyét biztosító képzést kapjon. A programban kulcsszerepük van a kiemelkedő képzést nyújtó középiskoláknak. A program indulásakor az 5000 fő alatti települések diákjai számára volt nyitott, majd 2003-ban ezt a szabályozást megváltoztatták. Az elsődleges szempont a belépési korlátok kialakításánál többé már nem a település mérete volt, hanem az, hogy a tehetséggondozó programba jelentkező fiatal hátrányos helyzetűnek számít-e. A tehetséggondozó programnak a 2000/2001-es tanévtől kezdve a Lovassy László Gimnázium és a Veszprémi Középiskolai Kollégium ad otthont.

A Képviselő-testület a gyermekek szünidei étkeztetését biztosítja.

2. Stratégiai környezet bemutatása

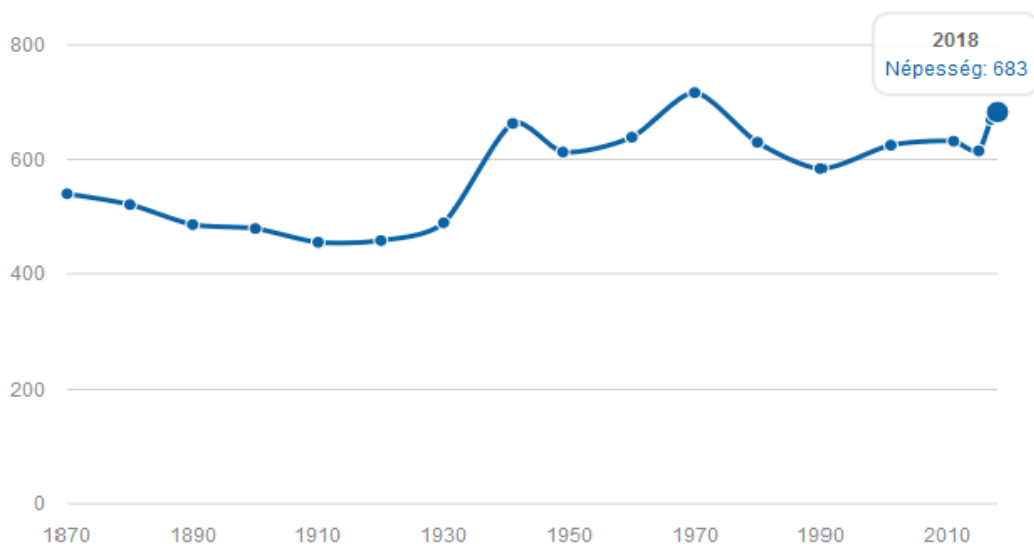
2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

„Egy község a térképen: Vilonya, de nekünk ennél sokkal több!”

Ez a Vilonyát bemutató honlapon található mondat hűen tükrözi a települést magukénak érző lakosok, települést menedzselők érzését, felelősségtudatát.

Valamennyi koncepció és stratégia, program elkészítésénél alapul szolgált a 2013-2018. időszakra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Program, az esélyegyenlőségi kritériumok betartása. A fejlesztések fő célja, hogy élhető és vonzó lakókörnyezet alakuljon ki, a lakosság életminősége emelkedjen, ezáltal a település népességmegtartó ereje növekedjen.

Vilonya népességének alakulása 1870-től 2018 -ig (fő) [1] [2]

<http://nepesseg.com/veszprem/vilonya>

Vilonya népessége 2018-ban 683 fő, ami Magyarország népességének 0.06%-a, Veszprém megyének 1,75 %-a.

2017. december 6-án került kihirdetésre Vilonya Község Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2017.(XII.6.) önkormányzati rendelete a község településképének védelméről, valamint elfogadásra került a Település Arculati Kézikönyv. Mindkét dokumentum a település építészeti, településképi védelmének biztosítása érdekében született, mellyel közös életterünk, Vilonya település építészeti értékei védelmét, lakókörnyezetünk arculati jellemzőit segít megtartani, megőrizni.

2018. május 2-án került elfogadásra a Településfejlesztési koncepció, mely 2018-2028. időszakra vonatkozóan

- meghatározza a település gazdasági, társadalmi, táji, természeti, épített környezetére, térségi szerepére vonatkozó jövőképet,
- megfogalmazza a jövőkép eléréséhez szükséges átfogó és részcélokat, valamint
- összefoglalja a további tervezési feladatok kiinduló adatait.

Fenti dokumentumok alapján elkészült és elfogadásra került a Településrendezési terv, a településszerkezeti terv, és a Helyi építési szabályzat, mely 2018. decemberében lép hatályba.

Vilonya Község Önkormányzatának 2015. májusában készült bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepció célja, hogy a településen az életminőséget javító közbiztonság megteremtése érdekében, a közrend megóvásához, a bűnmegelőzésben és a bűnüldözésben részt vevők közötti célirányos párbeszédet elősegítse.

2009-ben készült el Berhida és Vilonya települések közösen megfogalmazott Intézményfenntartó Társulásának Közoktatási Helyzetelemzése és intézkedési terve, amelynek stratégiai célja az, hogy olyan településsé váljanak, ahol senki sem tapasztal diszkriminációt vagy hátrányos megkülönböztetést.

Az elkészült stratégiák, programok és tervek megvalósulását a település képviselő-testülete nyomon követi, és szükség esetén módosítja.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az Mőtv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Vilonya 2005-től a Veszprémi Kistérség Többcélú Társulás tagja. E többcélú társulást húsz település hozta létre egyes közszolgáltatási és kistérségi területfejlesztési feladatok ellátására. A társulás célja, hogy a társult települések lakói számára egyes közfeladatok ellátását – így többek között az orvosi ügyeleti feladatellátást – gazdaságosan és hatékonyan biztosítsa.

Vilonya és Berhida települések szociális feladatok ellátására létrehozták, mely jogutódja 2013-tól Berhidai Szociális Társulás. Intézménye a Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat, mely ellátja az idősek étkeztetését, a házi segítségnyújtást, az idősek nappali ellátását.

2001-ben a település saját tulajdonában lévő 4 tantermes iskola épületében óvodát is kialakított, mely intézmények 2002-től a berhidai II. Rákóczi Ferenc Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola tagintézményeként működnek. 2013-tól a köznevelési feladatok ellátására létrehozták a Berhidai Köznevelési Társulást, melynek intézménye a Hétszínvirág Napköziotthonos Óvoda és Bölcsőde, vilonyai tagintézményébe 28 gyermek jár.

2013-tól a kistérségek mellett államigazgatási (közigazgatási) területi egységként járásokat is kialakítottak, a két területi beosztás nem esett egybe. Vilonya a Várpalotai Járásba tartozik, ahogy a 2003. óta a körjegyzőségi feladatokat ellátó Berhida. Vilonyán kirendeltség működik.

Vilonya tagja a Bakony és Balaton Keleti Kapuja Közhasznú Egyesületnek, mely szervezet küldetése, hogy a települések vidékfejlesztésben érintett szereplőit, az üzleti, civil és közsféra képviselőit és a lakosságot egyaránt segítsék a Programban való részvételben, saját Helyi Fejlesztési Stratégiájuk kidolgozásában és végrehajtásában.

Vilonya tagja a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulásnak szilárdhulladék-gazdálkodási feladatainak ellátása érdekében. A tagtelepülések közös célja, hogy a Társulás területén található bezárt, megfelelő műszaki védelemmel nem rendelkező lakossági létrehozásával, az újrahasznosítást szolgáló szelektív hulladékgyűjtés és a komposztálás széles körű elterjesztésével csökkentse a lerakóhelyekre kerülő hulladék mennyiségét.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Adatot szolgáltatottak a Berhidai Közös Önkormányzati Hivatal, Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat, védőnői szolgálat, Süni Napköziotthonos Óvoda, a Hétszínvirág Napköziotthonos Óvoda és Bölcsőde, a Berhida Kultúrház és Könyvtár.

Azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs vagy adathiányt tapasztalunk, mivel a megelőző évi hivatalos statisztikai adatok több helyen még nem állnak rendelkezésre a 2011.évi népszámlálás adatai kerültek felhasználásra.

Megállapítható, hogy a különböző forrásokból szerzett, ugyanazon területet érintő adatok több esetben eltérést mutatnak.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység tudományos fogalom a szociológiában, azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek. Okai között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli problémák állnak. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi, és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást.

Kutatások is megerősítik, hogy a társadalmi kirekesztődés bizonyítottan leginkább a roma embereket sújtja. Az azonban „nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.” (Cserti-Csapó-Orsós 2012.)

Vilonyán nem tudunk naprakész adatokkal szolgálni a roma nemzetiséghez tartozók számáról, hiszen a Nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény szerint az egyén nyilatkozata alapján lehet őt nemzetiségi származásúnak tekinteni. Nemzetiségi önkormányzat a településen nem működik.

A településen élő roma népességgel szemben diszkrimináció, szegregáció nem tapasztalható, az önkormányzat a Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat segítségével mindent megtesz a családok beilleszkedésének, lakhatásuk, lakókörnyezetük rendezettségének, gyermekeik nevelésének segítése érdekében. Az alacsony képzettségi szint is konzerválhatja a roma népesség alacsony arányú munkaerő-piaci részvételét és előmenetelét, ezért a képzési lemaradás felszámolását, csökkentését is célul kell kitűzni az esélyegyenlőségi programok megvalósítása során.

Megállapíthatjuk, hogy a településen tapasztalható „szegénység” nem feleltethető meg teljesen az előbb kifejtett mélyszegénység fogalmának. A településen az életet, lakhatást, gyermek, időskorú, bántalmazott nő, vagy fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőtlenségi probléma nincs.

A társadalmi felzárkózáshoz törekedni kell a szegénység okainak megszüntetésére, a szegénység kialakulásának megelőzésére, valamint a szegénységből fakadó hátrányok csökkentésére.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Az Európa 2020 stratégia elősegíti a társadalmi befogadást elsősorban a szegénység csökkentése által úgy, hogy célul tűzte ki legalább 20 millió ember kiemelését a szegénységi kockázatból és társadalmi kirekesztésből. A szegénység elleni küzdelem világnapja október 17.

A súlyos anyagi deprivációban (szegénységben) élők életkörülményeit az erőforrások hiánya súlyosan korlátozza, és az alábbi 9 deprivációs tétel közül legalább 4 vonatkozik rájuk: i) hiteltörlesztéssel vagy lakással kapcsolatos fizetési hátralék, ii) lakás megfelelő fűtésének hiánya, iii) váratlan kiadások fedezetének hiánya, iv) kétnaponta hús, hal, vagy azzal egyenértékű tápanyag fogyasztásának hiánya, v) évi egyhetes, nem otthon töltött üdülés hiánya, vi) anyagi okból nem rendelkezik személygépkocsival, vii) anyagi okból nem rendelkezik mosógéppel, viii) anyagi okból nem rendelkezik színes televízióval és ix) anyagi okból nem rendelkezik telefonnal.¹

Az Eurostat legújabb adatai szerint Magyarországon az elmúlt években a súlyos anyagi nélkülözéssel küzdők aránya 2016-ra, 2012 óta 1,3 millió fővel, 13,3 százalékkal csökkent a teljes lakosságon belül. A reálbérek emelkedése mellett szociális intézkedések is hozzájárultak a javuláshoz².

A település jövedelmező képessége, személyi jövedelemadó adatok 2013-2017.:					
	2013	2014	2015	2016	2017
Adófizetők száma (fő) /halmozott/	532	536	534	547	562
Adóerő-képesség (Ft)	2.982.214	3.182.891	3.116.064	3.138.558	3.066.293
Személygépjárművek száma (db)	180	188	188	191	210
Magánszemélyek kommunális adója hátralék (Ft)	87.511	167.600	167.500	202.500	195.000

forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

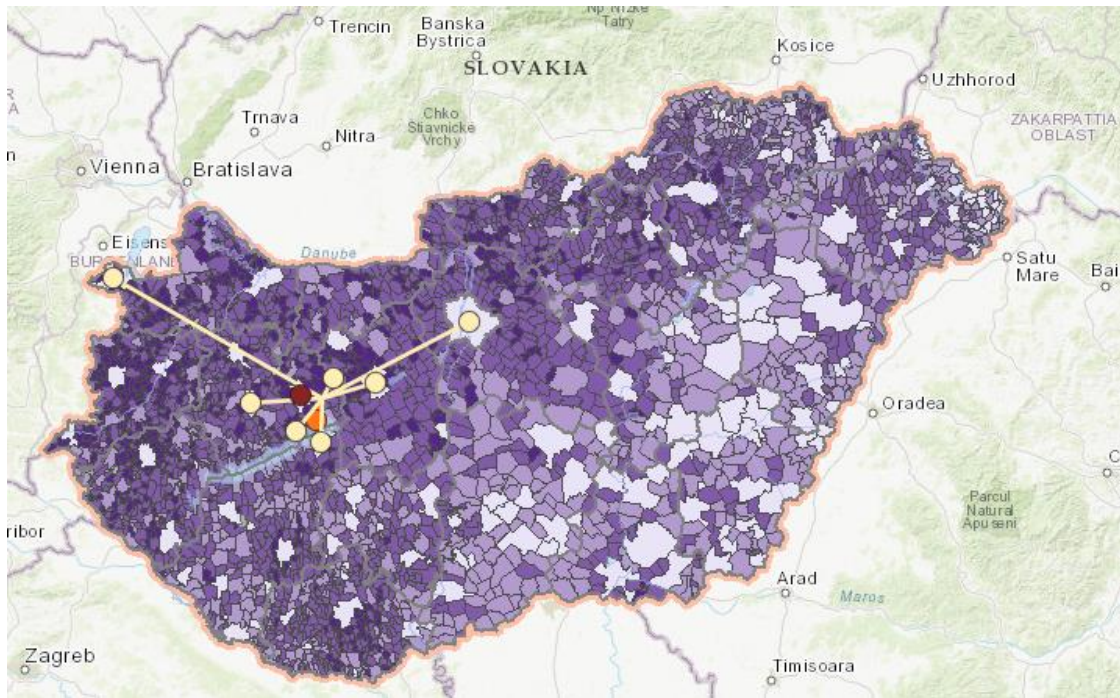
Vilonya teljes lakosságának helyzetéről ad információt a település adóerőképessége, a személygépjárművek száma, a magánszemélyek kommunális adója hátralékának mértéke.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A foglalkoztatás és a munkavégzés a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak a polgároknak a gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Vilonyán a helyben lévő munkahelyek száma kevés. Magas az ingázók száma, tehát többen eljárnak dolgozni a szomszédos településekre.

¹ https://www.ksh.hu/docs/hun/eurostat_tablak/tab1/t2020_53.html

² www.veol.hu

A Lechnerközpont adataiból látható, hogy Vilonyán a 2011-es adatok szerint a foglalkoztatottak 82,8 %-a ingázik lakóhelye és más városok között. A legmagasabb számban Veszprémbe ingáznak a lakosok, amely autóbusszal jól megközelíthető. Vasúti közlekedés sajnos már nincs, azonban a Cuha-völgyi Bakonyvasút Szövetség 2018. október 29-én hivatalosan kezdeményezte az illetékes Innovációs és Technológiai Minisztériumnál, a Nemzeti Vagyonért felelős tárca nélküli Miniszternél, a MÁV Zrt-nél, a MÁV-Start Zrt-nél a 27-es sz. Veszprém-Lepsény vasútvonalon a személyszállítás újraindítását.

VILONYA

Más településekre elingázók a foglalkoztatottak arányában: 82,8%

Összes foglalkoztatott száma: 261 fő

...ebből más településekre elingázók száma: 216 fő

...ebből járásközpontokba elingázók száma: 127-134 fő

Minimum elingázó Maximum elingázó

Céltelepülés (járásközpont)	Elingázók száma	Elingázók az összes elingázó arányában	Leggyorsabb út hossza	Leggyorsabb út időtartama
Veszprém	115 fő	53,2%	13 km	15 p
Balatonalmádi	5 fő	2,3%	14 km	16 p
Ajka	1-2 fő	0,5-0,9%	45 km	45 p
Balatonfüred	1-2 fő	0,5-0,9%	31 km	31 p
Budapest	1-2 fő	0,5-0,9%	107 km	94 p
Siófok	1-2 fő	0,5-0,9%	39 km	37 p
Sopron	1-2 fő	0,5-0,9%	154 km	150 p
Székesfehérvár	1-2 fő	0,5-0,9%	40 km	43 p
Várpalota	1-2 fő	0,5-0,9%	20 km	21 p

<http://webmap.lechnerkozpont.hu/webappbuilder/apps/foldgomb1708/>

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Ft.) célja, hogy biztosítsa a munka és a foglalkoztatás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítését, a foglalkoztatási feszültségek feloldását, valamint az álláskeresőket támogatását. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény (Mötv.) 15. §-a szerint a helyi önkormányzat

a feladat-és hatásköreinek ellátása során –törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személyek feladatellátásba történő bevonását. A helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során:

- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai követelményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

Helyi szinten legnagyobb közfoglalkoztató és a munkát koordináló szerv az önkormányzat, a munkavégzés helyei az önkormányzati intézmények és a közterületeken felmerülő munkavégzés. Cél a munkaerő-piaci integráció, melyben segítséget jelentett, hogy a Várpalotai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán keresztül alap- és szakmai képzéseken több vilonyai lakos részt vehetett. A Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat különböző beilleszkedést segítő programot szervezett és a munkába való visszailleszkedés segítésére folyamatos családgondozást, segítő tevékenységet folytatott, megoldásokat keresett.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A KSH adatai alapján a 2017.novembere és 2018. januárja között a munkanélküliek átlagos létszáma az egy évvel korábbihoz képest 24 ezer fővel, 174 ezerre csökkent. A munkanélküliségi ráta 0,5 százalékponttal alacsonyabb, 3,8 százalékos. A 25-54 éves úgynevezett legjobb munkavállalási korúak munkanélküliségi rátája 0,3 százalékkal 3,4 százalékra, míg az 55-64 éveseké 1,5 százalékponttal, 2,6 százalékra, csökkent egy év alatt. Nemek szerinti bontásban nincs nagy eltérés, a férfiaknál 3,5 százalékos, a nőknél 3,7 százalékos munkanélküliségi ráta figyelhető meg. Az átlagos munkanélküliségi időtartam 16,8 hónap, a munkanélküliek 42,9 százaléka legalább egy éve keres állást, azaz tartósan munkanélküli.³

3.2.1. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Nő	Férfi	Összesen	Nő		Férfi		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	231	255	486	13	5,6%	15	5,8%	28	5,7%
2014	232	252	484	10	4,3%	15	5,9%	25	5,1%
2015	227	250	477	11	4,8%	14	5,6%	25	5,3%
2016	232	250	482	11	4,7%	15	6,0%	26	5,4%
2017	n.a.	n.a.	0	9	n.a.	9	n.a.	18	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat éves szinten mutatja a településen élő aktív korú lakosság nemek szerinti lebontott létszámát, valamint az adott évben nyilvántartott álláskeresők létszámát, százalékos arányát. A fenti adatokból látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők százalékos aránya a vizsgált időszakban

³ <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/mun/mun1801.html>,
<https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/fog/fog1801.html>

először csökkent, majd 2016-ra kissé emelkedett, a férfiak magasabb arányban szerepeltek a nyilvántartásban, mind a nők.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2013	2014	2015	2016	2017
		27	25	26	26	16
20 év alatti (TS 1002)	Fő	1	1	1	1	0
	%	2,7%	4,1%	3,0%	2,9%	%
20-24 év (TS 1003)	Fő	2	1	2	1	1
	%	7,3%	4,1%	5,9%	3,8%	7,9%
25-29 év (TS 1004)	Fő	3	3	2	2	1
	%	10,0%	10,2%	8,9%	7,6%	1,6%
30-34 év (TS 1005)	Fő	4	4	4	3	1
	%	13,6%	17,3%	14,9%	9,5%	3,2%
35-39 év (TS 1006)	Fő	3	3	4	4	3
	%	11,8%	12,2%	15,8%	17,1%	22,2%
40-44 év (TS 1007)	Fő	4	2	1	2	1
	%	16,4%	7,1%	4,0%	6,7%	7,9%
45-49 év (TS 1008)	Fő	3	4	4	3	2
	%	12,7%	16,3%	15,8%	10,5%	11,1%
50-54 év (TS 1009)	Fő	4	3	3	5	3
	%	12,7%	13,3%	12,9%	19,0%	19,0%
55-59 év (TS 1010)	Fő	3	2	2	3	2
	%	11,8%	9,2%	6,9%	12,4%	9,5%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	0	2	3	3	2
	%	%	6,1%	11,9%	10,5%	15,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Látható, hogy a legkisebb arányban a 20 éven aluli lakosság körében találhatóak regisztrált munkanélküliek, ennek magyarázata lehet, hogy a 16. életévüket betöltött lakosok többsége még az oktatási rendszerben foglal helyet. A vizsgált időszakban bár az álláskeresők száma összességében csökkent, annak korcsoportonkénti megoszlása alapján a 35-39, az 50-54 éves korosztály, valamint az 59 év feletti lakosság esetében a legmagasabb.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat statisztikai adatai alapján a településen 2018 májusában 482 fő munkaképes korú lakosból (15-64 év közöttiek) 17 szerepelt nyilvántartott álláskeresőként az NFSZ nyilvántartásában. Ez 3,53 %-os munkanélküliségi rátát jelentett.⁴

4

https://nfsz.munka.hu/Lapok/full_afsz_kozos_statistika/full_AFSZ_Telepulessoros_munkanelkulisegi_adatok/content/nfsz_stat_telepulessoros_adatok_20185.pdf

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya

Év	Nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma			180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma					
	fő			fő			%		
	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen
2013	13	15	28	n.a.	n.a.	0	0,0%	0,0%	0,0%
2014	10	15	25	n.a.	n.a.	0	0,0%	0,0%	0,0%
2015	11	14	25	n.a.	n.a.	0	0,0%	0,0%	0,0%
2016	11	15	26	n.a.	n.a.	0	0,0%	0,0%	0,0%
2017	9	9	18	n.a.	n.a.	0	0,0%	0,0%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.3 tábla jól mutatja, hogy a regisztrált munkanélküliek aránya csökkent a településen, a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresőkről nincs adat a TEIR adatbázisban. Valószínűleg továbbra is problémát okozhat a hosszabb ideje állásnélkülieknek a visszakerülése a munkaerőpiacra. Ennek oka lehet akár az idős kor, az ehhez társuló alacsony mobilitási készség, az alacsony iskolai végzettség vagy akár a szakmában szerzett gyakorlat hiánya is.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Pozitív eredmény, hogy növekszik azok száma, akik legalább 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek. A mai munkaerőpiaci igény a megfelelő iskolai szakképesítéssel, végzettséggel rendelkezők felé irányul, egyre kevesebb az alacsony iskolai végzettségű lakosok elhelyezkedési lehetősége. Sajnos a foglalkoztatottság terén pontos adatokkal nem rendelkezünk, de valószínűsíthető, hogy a nem megfelelő – alacsony vagy a munkáltatói igényektől eltérő – iskolai végzettség, szakképzettség az elhelyezkedést megnehezíti. Fenti táblázatból látható, hogy 2017-ben a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek száma és aránya csökkent, valószínűsíthető, hogy el tudtak helyezkedni a munkaerőpiacon.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség-

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Nő	Férfi	Nő	Férfi
	%	%	%	%
2001	83	92	16,80	8,50
2011	92	96	8,10	4,00

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

2011. évi népszámlálás adatai szerint a településen a 15 évnél idősebb alacsony iskolai végzettségűek lakosságon belüli aránya a 2001. évihez képest a felére csökkent, a nők körében azonban még mindig kétszerese volt az általános iskolát be nem fejezők aránya, mint a férfiaké.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	28	0	0%	11	39%	16	57,1%
2014	25	n.a.	0%	10	40%	15	61,2%
2015	25	1	4%	9	36%	16	72,7%
2016	26	2	7,7%	10	38,4%	14	53,3%
2017	17	2	11,7%	10	58,8%	6	35,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Fenti táblázat Vilonya lakosságának iskolázottságára vonatkozó adatokat mutatja be. A nyilvántartott álláskeresők több mint 50 %-a csak általános iskolai végzettséggel rendelkezik, a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű álláskeresők aránya 11 % körül mozog.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban	
	Fő	Fő	%
2013	n.a.	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Felnőttoktatásban résztvevőkről nincsenek adataink, Veszprémben, Várpalotán, Balatonfüzfőn van erre lehetőség, valamint a Járási Hivatal által szervezett oktatásban Berhidán tudtak résztvenni a vilonyai lakosok.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középfokú iskolai tanulók száma a felnőttoktatásban (fő)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2013	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat

c) közfoglalkoztatás

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási és a nyugellátásra (táppénz, nyugdíj). A közfoglalkoztatottakat a helyi munkaügyi központtal kötött hatósági szerződés szerint foglalkoztatjuk. A jogszabályi változások miatt a közfoglalkoztatottak száma, a hatósági szerződés szerint folyamatosan csökken.

A településen közfoglalkoztatásban résztvevők Vilonya közigazgatási területén belül végzik munkájukat, a település közterületeinek a tisztántartása az elsődleges feladatuk. A településen nem történik nemzetiségi alapon adatgyűjtés a közfoglalkoztatásban résztvevőkről.

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *						
Vilonya Veszprém megye Várpalotai járás	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018 01-07. hó
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	1	7	5	7	5	4
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	1	1	0	1	1	0
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	-	-	-	-	-	-
-- Mezőgazdaság	-	-	-	-	-	-
-- Belvízelvezetés	-	-	-	-	-	-
-- Mezőgazdasági földutak karbantartása	-	-	-	-	-	-
-- Bio- és megújuló energiafelhasználás	-	-	-	-	-	-
-- Belterületi közutak karbantartása	-	-	-	-	-	-
-- Illegális hulladéklerakók felszámolása	-	-	-	-	-	-
-- Téli és egyéb értékteremtő közfoglalkoztatás	-	-	-	-	-	-
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	-	-	-	-	-	-
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	-	-	-
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	-	-
Mindösszesen	2	8	5	8	7	5
Közfoglalkoztatási mutató	0,49%	1,74%	25,96%	1,80%	1,48%	1,08%
Ellátásban nem részesülő	13	14	13	10	8	8

álláskeresők száma zárónapon						
Álláskeresési ellátásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	3	4	4	5	4	7
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	12	6	8	9	6	4
Regisztrált álláskeresők száma zárónapon	28	24	26	24	17	18
Nyilvántartott álláskeresők relatív mutatója	6,21%	5,22%	22,97%	5,50%	3,89%	4,15%
Közfoglalkoztatási ráta	7,36%	23,66%	54,04%	24,64%	27,59%	20,61%
Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma	456	453	452	439	441	441

www.kozfoglalkoztatás.bm.hu

A közfoglalkoztatás célja, hogy a településen élő munkára képes, tartósan munkanélküli személyek rendszeres munkajövedelemhez jussanak, és közelebb kerüljenek a munka világához.

A támogatási időtartamok nem az adott évre korlátozódnak, a támogatási összegek sem csak 2016-ra vonatkoznak. Az alábbiak szerint részesültünk támogatásban.

Támogatás időtartama	Támogatás mértéke %	Létszám (fő)	Béreköltség támogatás összege (Ft)	Közvetlen támogatás összege (Ft)
2015.09.02. – 2016.02.29.	100	1	534 962	
2015.11.01. – 2016.11.30.*	100	1	1 167 933	143 745
2015.11.01. – 2016.02.29.	100	3	1 078 092	143 317
2015.11.03. – 2016.02.29.	100	1	355 086	
2015.11.17. – 2016.11.30.*	100	1	1 120 874	134 330
2016.03.07. – 2017.02.28.	100	4	4 234 244	
2016.08.01. – 2017.02.28.	100	2	1 257 774	
Mindösszesen		13	9 748 965	421 392

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

A közvetlen költségekre nyújtott támogatást védőfelszerelés, védőital, munkaruha, illetve kis értékű tárgyi eszközök vásárlására lehetett felhasználni. Az önkormányzat kérésére kettő esetben a támogatási szerződés 2016.06.30-ról 2016.11.30-ra került meghosszabbításra. 2016. évben 13 fő vett részt közfoglalkoztatásban. 2 fő képzéssel vállalta a munkát, aminek a lebonyolítása késett.

A közfoglalkoztatott 13 fő nemek szerinti megoszlása: nő: 6 fő, férfi: 7 fő. Az önkormányzatnál nyári diákmunkát 2 fő végzett.

Vilonya községben a nyilvántartott álláskeresők száma és aránya az előző év hasonló időszakához képest az alábbiak szerint alakult:

	Vilonya		Veszprém megye
	2015.09.20.	2016.09.20.	2016. 09. 20.
Aktív korú (munkavállaló) népesség száma	486 fő	484 fő	246 265 fő
Nyilvántartott álláskeresők száma	27 fő	22 fő	6 488 fő
Tartósan (1 éven túl) nyilvántartottak száma	12 fő	8 fő	1 707 fő
Járadék típusú ellátásban részesülők száma	3 fő	1 fő	1 078 fő
Segély típusú ellátásban részesülők száma	2 fő	3 fő	733 fő
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély	8 fő	10 fő	1 437 fő
Relatív mutató %	5,56	4,55	2,63
Arányszám	1,12	1,11	0,64

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

Relatív mutató: Nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában.

Arányszám: A relatív mutatónak az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya.

A nyilvántartott álláskeresők száma vizsgált időszak alatt 5 fővel, míg az aktív korú népesség száma 2 fővel csökkent. A relatív mutató és az arányszám is csökkent. 2016-ban a relatív mutató és az arányszám is jóval nagyobb volt, mint a Veszprém megyei átlag.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A község területén és körzetében a foglalkoztatási piac adatairól nincs pontos információnk. A tömegközlekedés, illetve a közeli településeken lévő nagy cégek - amelyek a községből több munkavállalót foglalkoztatnak - biztosítják a munkahelyekre időben való eljutást.

A munkahelykeresés és a munkavállalás során fontos a megyeszékhely és a közeli üzemekben lévő munkahelyek elérhetősége. Szerencsére a tömegközlekedés rendszere jól kiépült, autóbusszal elérhetőek a munkahelyek.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok munkaerő-piaci lehetőségeit a Várpalota Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya koordinálja. A regisztrált álláskeresők számára támogatott képzésekre való beiskolázással biztosít lehetőséget arra, hogy többféle képzettséggel nagyobb eséllyel tudjanak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.

Az álláskeresők a képzés idejére jogosultak keresetpótló juttatásra, a lakóhely és a képzés helyszíne között az utazási költséget is megtérítik, valamint a teljes képzési díj és az első vizsga költségét is átvállalják.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Vilonyát érintően a felnőttek munkaerő-piaci integrációját, helyi foglalkoztatási programjait a Várpalota Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya koordinálja. Az Önkormányzat szoros együttműködésben áll a vele a foglalkoztatás segítése érdekében.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Településünkön az önkormányzati foglalkoztatás főként a közfoglalkoztatási program keretében valósul meg, az önkormányzat igyekszik megragadni a közfoglalkoztatási program adta lehetőséget, hogy a munka nélkül levőknek tudjon helyben munkát biztosítani. A közfoglalkoztatás keretén belül a végzett főbb tevékenységek a következők voltak:

- a) Településüzemeltetés, kommunális feladatok:
 - zöldterület: parkgondozás, sövénynyírás, gallyazás, parlagfű irtás, növények ültetése, öntözés, közterületek, játszóterek, oktatási intézmény, sportpálya, temető területén,
 - önkormányzati közterületről hulladék összegyűjtése,
 - utcabútorok, játékok javítása, festése,
- b) Intézmények működési feladatainak segítése:
 - hulladékgyűjtő edények előkészítése szállításra és visszahelyezése,
 - Iskola és Óvoda udvar rendben tartás (fűnyírás)
 - Kultúrházi rendezvények előkészítésében való közreműködés, szórólappal kihordás
 - Önkormányzat és hivatala, valamint orvosi rendelő takarítás, rakodás, kézbesítés.
 - Kultúrház, könyvtár takarítás
 - Óvodában kisegítő munka, takarítás
- c) Települési rendezvényekkel kapcsolatos feladatok:
 - berendezés, takarítás, visszarendezés, „Séd Party”, nemzeti ünnepek, civil szervezetek rendezvényeinek technikai elősegítése, lobogózás

A közfoglalkoztatási tapasztalatok pozitívak, hiszen ennek keretében tudtuk elvégezni a feladatokat, amiknek az ellátása más formában nagyobb kiadást jelentett volna. A nehézségek (gépek karbantartási költségei, munkavégzés során okozott kár) ellenére értékteremtő, értékmegőrző munkát végeztek közfoglalkoztatás keretében. Sajnos egy esetben a dolgozó közfoglalkoztatási jogviszonyát azonnali hatállyal meg kellett szüntetni.

Azt hogy ki kerül hátrányos helyzetbe a munkaerő-piacon, lesz aktív korú nem foglalkoztatott személy, a munkanélküliség határozza meg.

Községünkben a munkanélkülieknek a Veszprém Megyei Kormányhivatal Várpalotai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával kell együttműködni.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Vilonyán a foglalkoztatás területén – sem a felvételnél, sem a munkaviszony megszűnésekor - nem jelentkeztetett hátrányos megkülönböztetés.

A munkaerőpiacról való kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő diszkrimináció járulhat hozzá. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A nehéz helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek is.

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az FtL 2005. november 1-jétől tartalmazta az álláskeresési segély elnevezésű ellátást. Erre az volt jogosult, aki munkát akart vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra nem volt jogosult, táppénzben nem részesült, korábban álláskeresési járadékban részesült. Továbbá a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt éve hiányzott, legalább 140 napon át álláskeresési járadékban részesült, az álláskeresési járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy az álláskeresési járadékot részére legalább 180 nap időtartamra állapították meg és annak folyósítását megszüntették, vagy álláskeresővé válását megelőző négy éven belül legalább 200 nap munkaviszonnyal rendelkezett, és álláskeresési járadékra nem volt jogosult.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma			
Év	15-64 év közötti állandó népesség száma	Álláskeresési segélyben részesülők (fő)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2013	486	n.a.	n.a.
2014	484	1	0,3%
2015	477	2	0,4%
2016	482	3	0,6%
2017	n.a.	2	n.a.

Az álláskeresési segély 2011. augusztus 31-vel megszűnt, megmaradt a biztosítási jogviszonyhoz kötött álláskeresési járadék. Álláskeresési járadékot az kaphat, aki álláskereső, aki munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre és a foglalkoztatási szerv sem tud a számára megfelelő munkát felajánlani. Az ellátás egyik fontos jellemzője, hogy az azt igénylőnek az álláskeresővé válást megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel kell rendelkeznie.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma		Álláskeresési járadékra jogosultak	
	Fő		Fő	%
2013	28		4	12,7%
2014	24		3	11,7%
2015	25		2	8,9%
2016	24		2	9,3%
2017	17		2	8,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2015. január 1-től jelentős jogszabálymódosítás következett be a szociális területen, elváltak egymástól az állam és az önkormányzatok feladatai a segélyezéssel kapcsolatban. A biztosítási jogviszonyhoz nem kötött, segély típusú ellátásokat továbbra is a Szociális ellátásokról szóló törvény szabályozza. Az aktív korúak ellátásának megállapítása a járási hivatalok hatáskörébe került. Kétféle ellátástípus állapítható meg, a foglalkozást helyettesítő támogatás és az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (ez utóbbi lép a megszűnő rendszeres szociális segély helyébe.) Járási hatáskörben maradt az időskorúak járadéka, az ápolási díj, a közgyógyellátások, valamint az egészségügyi szolgáltatásokra való jogosultság.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Egységkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2016. márc. 1-től (2015. február 28.-ig rendszeres szociális segélyben részesülők)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési segély negyedévek átlagában számolva)	
	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2013	12	2,37%	9	32,73%
2014	4	0,77%	7	29,79%
2015	8	1,62%	8	31,68%
2016	1	0,09%	4	16,49%
2017	n.a.	n.a.	n.a.	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2015. március 1-től az önkormányzatok a helyi viszonyokhoz mérten, a krízishelyzetben lévő személyek számára, illetve a helyi szociális problémák kezelésére települési támogatást nyújthatnak. A támogatások egységes neve „települési támogatás”, ide tartozik a rendkívüli települési támogatás, a lakhatási települési támogatás, a gyermek születéséhez kapcsolódó támogatás és a természetbeni tüzifa juttatás, az eltemettetés költségeihez való hozzájárulás. Vilonya Község Önkormányzat Képviselő-testülete megalkotta a szociális ellátásokról szóló 2/2015.(II.25.) önkormányzati rendeletét. A pénzbeli juttatásként rendkívüli települési támogatást

kell megállapítani annak a személynek, aki létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, illetve időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzd, a rendeletben szabályozott feltételek esetén.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Vilonyán a 2011-es népszámlálás szerint egyszobás lakás 18 db, két szobás 91 db, három szobás 82 db, négy és ennél több szobás 40 db van. Ezek az értékek valamivel jobbakké a megyei átlagnál. A lakások komfortfokozata a következő volt: összkomfortos 136 db, komfortos 76 db, félkomfortos 5 db, komfort nélküli 14 db. A 2011-es lakáshelyzet a komfortosság szempontjából javult a 2001. évihez képest.

A lakások közmű ellátottsága Vilonyán közel 100%-os, az ivóvíz, a szennyvízcsatorna, vezetékes gáz és az elektromos ellátás is biztosított. Ezek ismeretében elmondható, hogy Vilonyán a lakóépületek az országos átlagnak megfelelő lakhatási feltételeket biztosítanak a lakóknak.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2013	232	n.a.	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2014	233	n.a.	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2015	234	n.a.	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2016	234	n.a.	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	0	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Vilonyán a lakhatási lehetőségek elősegítése, a település megtartó erejének növelése, a lakosság életkörülményeinek javítása érdekében 32 db építési telek kialakítására került sor. A lakótelkek átlagosan 20 m szélesek, és 1000 m² nagyságúak, a saroktelkek ennél valamivel nagyobbak. A lakótelkek elektromos hálózata kiépítésre került, víz és szennyvízcsatlakozás a telkeken belül biztosított, a gázvezeték az építkezés megkezdésekor kiépíthető.

A telekhez jutás kedvezményes feltételeit rendeletben szabályozta az önkormányzat, melynek alapján vételár kedvezményt biztosít azoknak, akik legalább 5 éve helyi lakosok, a három kiskorú vagy nappali tagozatos gyermeket nevelőknek, valamint részletfizetési kedvezményt is megállapított. A telkek iránt megnövekedett az igény, eddig 5 telket értékesített az önkormányzat, valamint további értékesítések várhatóak.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat nem rendelkezik bérlakással, viszont 4 olyan lakás van, amely más intézmény vagy szervezet tulajdona.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzatnak szociális bérlakása nincs.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen nem jellemző a nem lakáscélú ingatlanokban történő lakhatás.

d) elégtelen lakhatási körülmények veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A szakemberek elmondása alapján a településen hajléktalan személy nincs. A lakcímükről kijelentkezettekről, otthonukat elvesztőkről nem tudunk.

e) lakhatást segítő támogatások

A szociálisan rászorulóknak esetében a települési támogatás keretein belül adható ellátási forma a lakhatási települési támogatás. A szociálisan rászoruló család tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott hozzájárulást elsősorban természetben kell nyújtani a közüzemi szolgáltatókhoz való utalással az alábbi sorrendben: villanyáram díja, gázfogyasztás díja, víz- és csatorna használati díj vagy egyéb számlával igazolt lakásfenntartási költség. Az Önkormányzat a lakosságnak átvállalta a szemétdíj kifizetését, melynek alapja a királyszentistvánon megépült hulladéklerakó által nyújtott kompenzációs díj. Az Észak-Balatoni Térség Regionális Települési Szilárdhulladék-kezelési Önkormányzati Társulás, és Vilonya Község Önkormányzata között létrejött megállapodás alapján az önkormányzat vállalta, hogy 2017. január 01-től a hulladékszállítási díj 85%-át átvállalja a helyi lakosoktól, az erre a célra elkülönített díjkompenzációból.

A települési támogatás keretein belül adható ellátási forma a természetbeni tüzifa juttatás. A szociális krízishelyzetbe került családok részére a Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat környezettanulmányon alapuló javaslata alapján hivatalból évente egy alkalommal 2-10 q tüzifa támogatás állapítható meg.

Adósságcsökkentési támogatás jelenleg nincs az önkormányzatnál a szűkös anyagi költségvetés miatt.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma	Összesen adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma
2013	29	0
2014	27	0
2015	22	0
2016	megszűnt	0
2017	megszűnt	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Sajnos településünkre is hatással volt a gazdasági válság, akik frank-hitelt vettek fel, nehéz helyzetbe kerültek. A Végrehajtó Iroda által küldött hirdetések száma 2017-ben 5 db volt.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása**

A külterületeken elhelyezkedő ingatlanok állapotáról, jellegéről nincs pontos adat.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep/szegregátum mint lakókönyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)**

Nincs a településen szegregátum vagy telep.

- b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)**

Nincs a településen szegregátum vagy telep.

- c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai**

Nincs a településen szegregátum vagy telep.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés**

Vilonyán jelenleg 1 gyermek és 1 felnőtt háziorvosi körzet működik, valamint védőnői szolgálat. Az orvosi rendelő és a védőnői körzet helyiségeit költségvetésünk függvényében újítjuk fel, legutóbb az orvosi rendelő régi, rossz szigetelésű ajtaja került cserére. Ingyenesen biztosítjuk a orvosok részére a helyiségeket, Vilonyán az önkormányzat a rezsiköltséget is átvállalja. Az egészségügyi ellátások közül a fogászati körzet Berhidával és Papkeszivel közös, a fogorvosi ellátás Berhida peremartongyártelepi településrészén, a Szegfű u. 3. szám alatti rendelőben történik, valamint itt és Berhida központjában 1-1 gyógyszertár is működik. Járó-beteg szakellátás Várpalotán, valamint a közeli megyeszékhelyen, Veszprémben működik.

Elmondható, hogy az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés elérhető, bár komfortosabb lenne a település lakosainak, ha helyben is működne egy gyógyszertár.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2013	0	1	1
2014	0	1	1
2015	0	1	1
2016	0	1	1
2017	0	1	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Összesen
2013	n.a.	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az alanyi jogon ápolási díjban részesítettekről a TeIR nem tartalmaz adatot, ezt jelenleg a Várpalotai Járási Hivatal állapítja meg. A méltányossági alapon történő megállapítását – anyagi lehetőségek hiányában – a képviselő-testület hatályon kívül helyezte.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. A település lakosai számára a tüdőszűrés a Veszprémi Tüdőgondozó intézet szervezésében térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján évente egyszer a lakóhelyen, Vilonyán is elérhető. A vizsgálat lehetőséget ad a TBC mellett egyéb mellkasi betegségek időben történő felismerésére.

A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a fogorvos végez az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

A körzet védőnője európai uniós projektnek köszönhetően elvégezte a védőnői méhnyakrák szűrés elméleti és gyakorlati képzését. A szükséges engedélyek birtokában 2016 novemberétől folyamatosan működik a méhnyak szűrés a peremartoni védőnői tanácsadóban, ahol a vilonyai nők is részt vehetnek a szűrésben.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátás a településen nem elérhető. E szolgáltatásokat Veszprémben vagy Várpalotán vehetik igénybe az arra rászorulóknak.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat a köznevelési és közoktatási intézményben megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. Pályázat útján választja ki a szolgáltatót, melynek minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos. A készített ételeknek meg kell felelnie a 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet előírásainak.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Vilonyán a Vilonyáért Egyesület és az önkormányzat szervezésében tartanak sportprogramokat, valamint a köznevelési intézmény udvarán található kosárlabda pályán van lehetőség sportolni a nyitvatartási időben. A Leader sportparkban szintén van lehetőség futball és más labdajátékok, szabadidős sportprogramok lebonyolítására. A tanulók számára az úszás lehetősége Balatonfüzfőn biztosított, valamint az iskolák délutáni sportprogramjai (kézilabda, kosárlabda, labdarúgás) kínálnak választéket.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a Berhidai Szociális Társulás intézménye, a Berhidai Szociális és Gyermejjóléti Szolgálat, valamint a Református Egyház szervezete biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. Komplex segítséget nyújtanak a lakosok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, családsegítés, nappali ellátás. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás állami hatáskörbe került.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nincs tudomásunk, illetve adatunk a szolgáltatások nyújtásakor történő hátrányos megkülönböztetésről, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértéséről.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során igyekszünk pozitív diszkriminációval segíteni a célcsoporthoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik. A szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet alapján évente 15 család részesül esetenként 8 q tűzifa juttatásban, melyet az önkormányzat a helyszínre szállít.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek. Községünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, melyeket ki kell aknáznunk.

A lakosság egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

A község közösségi élete aktívnak mondható. A helyi kultúra és művelődés, valamint a hagyományok ápolásának, a rendezvények megszervezésének fő színtere a Művelődési Ház és annak szabadtéri színpada, valamint a Séd menti sportpark.

Az önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával, anyagi támogatással, rendszeres tájékoztatással és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti a munkát.

A szolidaritás és felelősség mind a magánemberekben, mind a településen működő szervezetekben jelen van. Ez jellemzően felajánlások és önkéntes munkában nyilvánul meg (pl. Falu Karácsonya, Papp Gábor emléknapi, Szemét-szüret, stb.).

Vannak hagyományörző-teremtő rendezvényeink, kötelező állami ünnepek, valamint önkormányzati és civil szervek által kezdeményezett programok, rendezvények.

A hivatalosan működő szervezetek száma az elmúlt évekhez képest emelkedett, jelenleg mintegy 7 aktív szervezetet tartanak nyilván (Vilonyai Nyugdíjas Klub, Vilonyai Népdalkör, Polgárőr Egyesület, Vilonyáért Egyesület, VILO Egyesület, Magyar Vöröskereszt Vilonyai Alapszervezete, Kispályás Labdarúgó Csapat), amelyek folyamatosan tevékenykednek a településen. Őket személyesen is ismerik a község lakói, és szívesen csatlakoznak meghirdetett programjaikhoz.

A nyugdíjas klubok tagjai rendszeresen, minden rendezvényen fellépnek, kirándulásokat szerveznek, részt vállalnak az önkéntes munkákban.

A helyi polgárőrség tagjai a rendezvények alkalmával rendszeresen együttműködnek az önkormányzattal és a Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálattal.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Vilonyára nem jellemzőek az etnikai konfliktusok, nemzetiségi önkormányzat a településen nem működik. A közösségi együttélés szabályainak betartása érdekében az illetékes szervekkel, szervezetekkel az önkormányzat kapcsolata szoros.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A helyi szervezetek ilyen irányú segítsége aktívnak mondható, hiszen rendszeresen részt vállalnak az önkéntes munkában vagy éppen adományozást, gyűjtést szerveznek. A település lakossága is szívesen vesz részt e tevékenységben. A közösségi, kapcsolati hálók fontos szerepet játszanak az önkéntes segítőtővé válásban. A civil szervezetekhez, egyesületekhez, klubokhoz való tartozás erősíti az ilyen jellegű tevékenységeket.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön nincs roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem regisztrált munkanélküliek nyilvántartásba vétele, munkaerőpiacon történő elhelyezkedés nehézségei	Honlapon hirdetmény feltöltése, hirdetőtáblán tájékoztató anyagok, szórólapok elhelyezése állásbörzék, képzési lehetőségek ismertetése
Hivatalos ügyek intézésének nehézségei az alacsony képzettséggel rendelkezők körében.	A Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálatnál történő segítségadás, útmutatás, havonta egy alkalommal ingyenes jogi tanácsadás.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Vilonyán a gyermekek esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód követelményei betartásával biztosított, a gyermekjóléti pénzbeli, természetbeni ellátások, személyes gondoskodást nyújtó alapellátások az önkormányzat területén működnek.

A Képviselő-testület minden évben átfogó értékelést fogad el a településen jelentkező gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok ellátásáról.

A településen 2003. január 1-től a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat Társulás útján a Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat végzi. Vilonyán a Kossuth u.18. alatt az önkormányzat épületében, külön bejáratútal található az iroda, melyben a családsegítési és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait 1 fő családsegítő heti 1 alkalommal látja el.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Vilonya község 2018. január 1-i népesség-statisztikai adatai szerint az állandó lakosság 683 fő, mely az előző évihez viszonyítva 13 fős növekedést mutat. 2018. évben a 0-18. éves korosztály összesen 141 fő, mely a település lakosságának 20,6 %-a, ami 2016-ban 19,6 % volt, vagyis a gyermekek számában kismértékű emelkedés tapasztalható.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Vilonya településen 2017. december 31-én nyilvántartott halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 3 fő, melyből gyermekkorú 2 fő, fiatalkorú 1 fő, a gyermekek 2 családban élnek. 2016. december 31-én 1 családban 1 fő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek élt.

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása:

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a kedvezmény igénylésekor az Szt. szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a kedvezmény igénylését megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek aki esetében a fentebb felsorolt körülmények közül kettő fennáll.

A gyermekjóléti szolgálatoknak nagyon fontos és meghatározó szerepet kell betöltenie a település gyermekvédelmi, gyermekjóléti rendszerében, koordinációs, szervezési, gondozási és szolgáltatási feladatok megvalósításával biztosítani legmegfelelőbb ellátást. Ennek kialakítására mindenképp szükséges a helyi szükségletek, sajátosságok alapos ismerete és a gyermekvédelmi, gyermekjóléti rendszerben érintettekkel való rendszeres együttműködés.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, valamint a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése. A jelzőrendszer tagja, a védőnő, az orvos, az oktatási, nevelési intézmény ifjúságvédelmi felelőse, a Rendőrség munkatársa az elmúlt évben is legtöbbször a gyermekek nem megfelelő magatartása, iskolai hiányzások, szülői mulasztások, elhanyagolás, higiénés, mentálhigiénés problémák miatt tettek jelzéseket. 2017-ben 6 alkalommal került sor a jelzőrendszeri értekezlet megtartására.

A kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében szociális munka a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozására, konfliktuskezelő szolgáltatás a családi konfliktusok megoldásának elősegítésére (válás, gyermekelhelyezés, kapcsolattartás stb.)

Az esetmegbeszélés problémákat feltáró, megbeszélő, illetve a segítő folyamat feladatellátását egyeztető munkaforma egy adott esettel kapcsolatban az érintett család és szakemberek bevonásával. Vilonyán 2017. évben 5 alkalommal került sor esetkonferencia megtartására

Az esetmegbeszélés speciális formája az esetmegbeszélő-csoport, melyet a szolgáltatást biztosító munkatársak a szolgáltatáson belül az együttműködések elősegítése, egymás tájékoztatása, szakmai segítése céljából, konkrét ügyek feldolgozása kapcsán történik. Ilyen esetmegbeszélésekre hetente több alkalommal is sor kerül a szolgálatnál.

A preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van. Mindenfajta prevenció célja, hogy a megcélzott jelenség ne jöjjön létre, vagy ha létrejött, ne váljon súlyosabbá. A gyermekvédelem egyik fontos célkitűzése, hogy a lehető legkevesebb gyermeket érintően kerüljön sor hatósági intézkedésre, védelembe vételre, elsősorban az alapellátásban kerüljenek megoldásra a problémák.

A jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében fontos a jelzőrendszeri tagok rendszeres tájékoztatása az őket is érintő jogszabályváltozásokról, prevenciók valamint bűnmegelőzést is szolgáló helyi szabadidős, kulturális programok szervezése, támogatása. Oktatási és nevelési intézmények vezetőivel történő gyakoribb kapcsolattartás a szolgálat munkatársával és a jelzőrendszeri tanácsadóval közösen. Pedagógusoknak és nevelőknek tartott tájékoztatók a jelzések megtételével kapcsolatban. Szülői értekezleten történő részvétel, valamint minél szélesebb körben a szülőknek tartott tájékoztatás arról, hogy a pedagógusok, nevelők mikor kötelesek jelezni. Továbbá a szolgálat és központ feladata a jelzést követően.

A Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálatnál minden hónapban két alkalommal került sor jogi tanácsadásra, hétfői napon 16.00 – 19.00, között, és keddi napon 09.00 – 12.00 között, melyet igény szerint a vilonyai lakosok is igénybe vehetnek. Pszichológiai tanácsadásra továbbra is zömmel a gyermekek súlyos magatartási problémái miatt került sor. Ritkább eset, hogy a szülő, felnőtt igénybe vegye a szolgáltatást. 2017-ben Vilonyáról 2 fő 8 alkalommal vette igénybe a szolgáltatást.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én
2013	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, természetbeni támogatásra fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában, valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére. A természetbeni támogatás összege 2017. évben gyermekenként és alkalmanként 6.000,- Ft, emelt összege 6.500,- Ft volt.

2017. évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására 7 kérelem érkezett. A kérelmezők jellemzően jövedelmi viszonyaikra hivatkozással kérik a támogatás megállapítását. Elutasításra nem került sor, a jogosultsági határt meghaladó egy főre jutó jövedelem alapján (amely a gyermeket gondozó családban 37.050.- Ft, egyedülálló kérelmező, tartósan beteg illetve súlyosan fogyatékos gyermek, valamint nagykorúvá vált gyermek esetében 39.900.- Ft).

2016. augusztusban 10 fő részére, novemberben 8 fő részére került folyósításra az ellátás összesen 104.400,- Ft összegben.

2017. augusztusban 7 fő, és novemberben 8 fő részére folyósították az ellátást, a kifizetett támogatás összesen: 92.500.-Ft.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
2013	49
2014	32
2015	18
2016	9
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

A táblázat utolsó oszlopában szereplő rendkívüli gyermekvédelmi támogatás 2014. január 1-jétől megszűnt, helyette a Szociális törvény alapján önkormányzati segély került bevezetésre, majd ezt váltotta 2015. március 1-től a rendkívüli települési támogatás.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rendkívüli települési támogatásra jogosult az a gyermeket nevelő család vagy személy, aki a létfenntartását veszélyeztető tartós, vagy rendkívüli élethelyzetbe kerül, feltéve, hogy a családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át, ami 37.500,- Ft. Elsősorban azokat a gyermekeket, illetve családokat indokolt alkalmanként önkormányzati segélyben/rendkívüli települési támogatásban részesíteni, akik önmaguk és családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni, vagy az alkalmanként jelentkező nem várt többletkiadások – különösen a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítése, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartás, illetve a gyermek családba való visszakerülése, betegség vagy iskoláztatás – miatt anyagi segítségre szorulnak.

Vilonyán 2016. és 2017. évben gyermekre tekintettel önkormányzati segélyt/települési támogatást senki nem kért és nem kapott.

A képviselő-testület a gyermek születéséhez kapcsolódó támogatást biztosít a vilonyai állandó lakóhellyel rendelkező anyának gyermek születése esetén jövedelmi és vagyoni helyzetétől függetlenül. 2016-ban 2 gyermek, 2017-ben 10 gyermek születése kapcsán került megállapításra ez az ellátás gyermekenként 40000 Ft mértékben.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A gyermekétkeztetés a településen működő egyéni vállalkozóval kötött szolgáltatási szerződés útján biztosított, mind a Vilonyán működő tagóvoda, mind a tagiskola részére. A Szikla étterem az óvoda és iskola melegítő konyhájába kiszállítja a gyermekek és a tanulók számára a nevelési valamint az iskolai tanítási napokon a tízórait, ebédet és uzsonnát.

2016. évben térítési díjkezdvezményben részesülő gyermekek			
Intézmények	gyermekek száma (fő)		Összesen
	50%-os díjkezdv.	100%-os díjkezdv.	
Vilonya Iskola tagintézmény	4	5	9
Vilonya Óvoda tagintézmény	0	29	29
Vilonya összesen	4	34	38

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

2016-tól a települési önkormányzat kötelező feladatává vált a szünidei gyermekétkeztetés biztosítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére.

2016-ban nyári szünidei étkeztetésben 3 fő, őszi szünetben 2 fő kiskorú vett részt, a tavaszi és téli szünetben nem volt.

Szünidei gyermekétkeztetésre 2017 évben nem érkezett igény.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Vilonyán élő és magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekekről nincs tudomásunk.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Vilonyán nincs szegregált vagy telepszerű lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A településen a gyermekek egészségügyi, pszichés és mentális gondozása komplex feladat, amelyben jelentős szerepet tölt be a védőnői szolgálat, ezen túl kiemelt funkciójuk van az iskolás korban előforduló magatartási, és/vagy tanulási zavarok kezelésében is a szolgálatnak. A településen élő családok gyermekeinek védelme a család- és gyermekjóléti központ feladata (ld. gyermekvédelem).

A településen működő védőnői szolgálat célja - az alapellátás részeként - a családok egészségének megőrzése, egészségromlásuk megelőzése érdekében végzett egészségnevelés. A védőnő a

gondozási tevékenységet azon családok körében végzi, ahol várandós és gyermekágyas anya, illetve 0-7 éves korú gyermek él.

A településen egy védőnői körzet működik egy védőnővel, aki Berhida Város Önkormányzata alkalmazásában áll közalkalmazotti jogviszonyban. A körzetet Peremarton gyártelep és Vilonya község alkotja, az itt működő óvodákkal és általános iskolákkal. Betöltetlen státusz nincs. A védőnő a gyermekorvossal együtt ellátja az óvodai és iskolai szűréseket is.

A 14 év alatti gyermeklétszám (0-14 év közötti gyermekek) 107 fő.

Vilonyán védőnői, valamint várandós anya és nővédelmi tanácsadásra került sor hetente, valamint a gyermekorvossal együtt a csecsemő és kisgyermek tanácsadás, a védőoltásoknak és az életkorhoz kötött kötelező szűrővizsgálatoknak megfelelően. A hazaérkező újszülöttek látogatása a szakmai irányelveknek megfelelően történik.

Vilonyán 2017.12.31-i létszámoknak megfelelően 6 fő várandós anya, 7 fő csecsemő, 21 fő 1-3 éves gyermek, és 29 fő 2-7 éves gyermeket lát el a védőnő.

Több program is megrendezésre kerül a védőnők szervezésében. Már hagyomány márciusban a „Nők egészsége, családok egészsége,, szűrés 2017-ben 12 nőnek végeztek ingyenesen testsúly, testmagasság mérést, ebből BMI kiszámítást, valamint látás, hallás szűrést, vércukor és vérnyomásmérést. Július 27-én a Petőfi Művelődési Házban a szoptató édesanyákat köszöntötték a Szoptatási világnap alkalmából. Személyes meghívásomra több vilonyai édesanya is eljött. A megnyitó után egy zenés diavetítés során a szoptatott gyermekekben gyönyörködhattunk. A meghívottak előadást hallhattak az anyatejes táplálás szépségéről, jelentőségéről. Sok vers, ének és Kerekítő bemutató után, ajándékokkal köszöntöttük a gyermekeket, valamint minden édesanya, nagymama egy szál virágot kapott ajándékba.

Babamasszázs tanfolyam áll rendelkezésre az érdeklődő vilonyai és a gyártelepi mamáknak és csecsemőiknek. Helyszín a Szegfű utcai és a vilonyai védőnői tanácsadó. 2017-ben 6 édesanya sajátította el a babamasszázs művészetét összesen 11 alkalommal. Szívesen eljönnek apukák, nagymamák és a nagyobb testvérek is.

Mindkét óvodában megtörténtek a védőnői tisztasági vizsgálatok és a kötelező szűrő vizsgálatok. Az óvodai dolgozókkal jó a kapcsolat, a védőnő elérhetősége az óvodában ki van függesztve.

Vilonyán az iskolával is jó a kapcsolat, a tanévnyitó munka-értekezleten a védőnő beszámolt a 2016/2017-es tanévben végzett iskola egészségügyi munkámról. Több alkalommal tartott előadást többek között a helyes fogápolásról, a fogbarát élelmiszerekről, a helyes táplálkozásról, a táplálkozással összefüggő betegségekről és azok megelőzéséről. A kisdíjak fogkrém mintákat, matricákat kaptak ajándékba, gyümölcsalátát kóstolhattak a gyerekek.

A Családsegítő központ munkatársaival folyamatos a kapcsolattartás.

2017-ben vilonyai családokkal kapcsolatban 12 írásbeli jelzést tett felénk a védőnő.

A jelzett esetek indoka fejtetvesség, higiéniai hiányosságok, rossz szociális körülmény, párkapcsolati problémák és szülői elhanyagolás volt.

A jelzőrendszeri megbeszéléseken és az évente összehívott gyermekvédelmi tanácskozáson részt vesz a védőnői is. Esetkonferencián 4 alkalommal kellett három vilonyai család miatt megjelenni.

A családgondozóval és az esetmenedzserrel több alkalommal tartanak családlátogatást is.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma		
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2013	1	258
2014	1	253
2015	1	260
2016	1	263
2017	1	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés		

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A település gyermekeit 1 gyermekorvos látja el három helyszínen (Berhidán, Vilonyán és a peremartoni településrészen). A gyermekorvos nagyon leterhelt, a várókban jellemző a zsúfoltság. Gyermek szakorvosi ellátás mindenki számára elérhető a megyeszékhelyen Veszprémben.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis(ok) száma	Házi orvos által ellátott személyek száma*	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma*	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma
2013	0	29254	9344	n.a.	1
2014	0	31974	8891	n.a.	1
2015	0	32466	8838	n.a.	1
2016	0	32578	10548	n.a.	1
2017	0	n.a.	n.a.	n.a.	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

* Berhida és Vilonya körzet együtt

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodában és az általános iskolában elvégezhető fejlesztések helyben történnek. Egyébként az ellátás megyei szinten biztosított.

d) gyermekjóléti alapellátás

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény rendelkezései szerint 2016. január 1-jével a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés teljes integrációja valósult meg, az ellátandó terület nagysága szerint differenciált szolgáltatástartalommal. A feladatok megosztásra kerültek a települések és a járások között. A települési önkormányzatok feladatkörében maradtak a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, az általános segítő feladatok. Járási szintre került a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása.

Vilonya Község Önkormányzata kötelezően ellátandó feladatként a család- és gyermekjóléti szolgáltatást társulás útján, intézményén, a Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálaton keresztül biztosítja.

A gyermekjóléti alapellátás egyik fontos pontja a bölcsőde. A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azok számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközben ellátásukról nem tudnak gondoskodni. Az Önkormányzat a gyermekek napközbeni ellátását biztosító bölcsődei ellátást a Berhidai Köznevelési Társulás tagjaként a fenntartásában működő Hétszínvirág Napközöttthonos Óvoda és Bölcsőde útján biztosítja. Az intézmény a gyermekek napközbeni ellátását a berhidai székhelyen 12 fő engedélyezett férőhellyel, ha van a csoportban 2 év alatti, illetve 14 fő, ha csak két évet betöltöttek vannak a csoportban. A bölcsődés kisgyermek beszoktatása fokozatosan, a nevelési év során folyamatosan történik. A bölcsődei csoportban gondozott kisgyermek engedélyezett számát a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra szoruló, valamint az egészséges kisgyermek létszáma, kora, továbbá a bölcsődei csoportszoba hasznos alapterülete határozza meg. A bölcsődék iránti igény 2017. év folyamán is jelentős volt, A felvételi ok leggyakrabban a szülők munkavégzése volt.

A berhidai és a vilonyai körzetnek ez az egy, 14 fős bölcsődei csoport nagyon kevés, mivel egyre több a GYES-ről, valamint a GYES mellett munkába visszatérő nő. A május beíratás alkalmával a felvehető gyermek létszámot meghaladta az előzetesen felvételre jelentkező gyermekek létszáma. A körzeten kívüli gyermekek közül csak azokat tudja felvenni az intézmény, akinek a testvére már ide jár, vagy már a bölcsődei ellátást is igénybe vette.

A Gyermekvédelmi törvény a bölcsődei gyermekétkeztetésben 2015. szeptember 1-jei hatállyal kiterjesztette a 100%-os normatív kedvezményre jogosultak körét. Ennek értelmében ingyenesen étkeznek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak, a tartósan beteg, fogyatékos gyermekek és egészséges testvéreik, a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermekek, a nevelésbe vett gyermekek, valamint az olyan családjában élő gyermek, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem

haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárával csökkentett összegének 130%-át.

A gondozási díj 0 forint a Hétszínvirág Napközöttthonos óvoda és bölcsődében ellátott csecsemők után.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2013	1	n.a.	n.a.	n.a.
2014	1	n.a.	n.a.	n.a.
2015	1	n.a.	n.a.	n.a.
2016	1	n.a.	n.a.	n.a.
2017	1	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	
Év	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én)
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

e) gyermekvédelem

Az Önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatást a Berhidai Szociális Társulás fenntartásában működő Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat útján biztosítja. A Család- és Gyermekjóléti Központ kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése, mely a prevenció munkájának első számú eszköze.

A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és problémák mentén történik. A jelzőrendszer tagjai számára folyamatosan lehetőség nyílik a jelzőrendszeri szakmaközi megbeszéléseken a problémák megvitatására, az együttműködés még hangsúlyosabbá tételére.

A gyermekek átmeneti gondozása: az átmeneti gondozás célja, hogy az átmenetileg rövid időre ellátatlanul maradó gyermekek lehetőleg ne kerüljenek a szakellátásba, valamint speciális segítséget nyújtson a szociálisan, mentálisan teljesítőképességük határára sodródott szülőknek, gyermekeknek problémáik időben történő felismerésében, kezelésében. Jelenleg nem megoldott a gyermekek átmeneti otthona. Veszprémben van a családok átmeneti otthona, mely teljeskörű szolgáltatást nyújt olyan krízishelyzetben lévő családoknak, akik különböző okok miatt otthontalanná, illetve hajléktalanná váltak.

A helyettes szülői hálózat a gyermekek védelmének rendszerén belül a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátás, ezen belül a gyermekek átmeneti gondozásának egyik formája.

A helyettes szülői gondozás azt jelenti, hogy a vér szerinti szülő kérésére –átmenetileg, meghatározott ideig történik a gondozás és nevelés. Az átmeneti gondozásban részesülő gyermek

számára a helyettes szülő saját háztartásában biztosítja - az egyéni gondozási-nevelési tervnek megfelelően- az ellátást, gondozást. A helyettes szülőnél történő elhelyezés rövid tartamú (max. 12 hó) elhelyezést jelent.

Az elmúlt években Vilonya területén helyettes szülői feladat ellátása nem merült fel, illetve ilyen irányú igénnyel senki nem élt. A szülő esetleges távolléte alatt a gyermekek felügyeletét családon-, illetve rokonságon belül tudják megoldani.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

2016. január 01-től megtörtént a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás integrációja, a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan működhet, család és gyermekjóléti szolgálat vagy család és gyermekjóléti központ keretében.

Fentiek szerint a Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálatnál vehetők igénybe a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatások.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Vilonyán a gyermekjóléti szolgálat az elmúlt évben is szervezett szabadidős programokat, melyek egyrészt jeles ünnepekhez kapcsolódtak. Másrészt a nyári szünidő idejére tevődtek. A gyermekek legszívesebben a kreatív játékokat részesítették előnyben.

A programok többfunkciósak, melyek biztosítják a szabadidő hasznos eltöltését, másrészt pedig preventív célzatúak. A jövőre vonatkozóan a prevenció körét ki kell terjeszteni konfliktus kezelési kommunikáció, életvezetési, életmódbeli és életviteli kompetenciák fejlesztésére. Programjaink lebonyolításához, az abban való részvételre feltétlenül szükséges más szakterület képviselőinek a közreműködése is, melyre a jövőt illetően még nagyobb hangsúlyt fogunk fektetni. Bűnmegelőzést is szolgáló helyi szabadidős, kulturális programok szervezése, támogatása is indokolt.

A szabadidő hasznos eltöltésére, egészségfejlesztésre az önkormányzat valamint a helyi civil szervezetek, egyesületek, alapítványok is több programot szerveztek, mely intézményeinkben és a közterületeken plakátokon, szórólapokon, valamint a honlapon kerül ismertetésre. Ezekben a településről egyenlő eséllyel bárki részt vehet.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az előzőekben már taglaltuk a gyermekétkeztetés helyzetét.

Az általános iskolákban 2003-tól felmenő rendszerben kezdődött az ingyenes tankönyvellátás bevezetése, 2017. szeptember 1-től az összes általános iskolai évfolyamon ingyen kaptak tankönyvet a diákok, a vilonyai tagintézményben tanulók közül összesen 6 fő ingyenes tankönyvellátásban részesült

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A szolgáltatások nyújtásakor hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése nem fordult elő.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A civil szervezetek elsősorban a szabadidős programok szervezésében és lebonyolításában vesznek részt. A 2017. évi tevékenységükről szóló beszámolót március hónapban tárgyalta a testület. (A felsorolás nem teljes körű)

- Az Iskolai és Óvodai Szülői Szervezetek a gyermekek részére szerveztek rendezvényeket, kirándulni vitték a Vilonyán tanuló iskolásokat és az óvodásokat.
- A Vilonyai Kispályás Labdarúgó Csapat és a Testépítő Klub lehetőséget biztosít a mozgásra, sportolásra, a többletenergia levezetésére.
- A Vilonyai Népdalkör és a Vilonyai Nyugdíjas Klub a szórakozás és szórakoztatás lehetőségét nyújtja a település lakóinak. Közösségépítő szerepük példaértékű a fiatalok számára is.
- A Vilonyai Polgárőr Egyesület rendszeresen lát el szolgálatot a településen. Jelenlétükkel hozzájárulnak a falu rendjéhez, a lakosság nyugalmához, a bűncselekmények megelőzéséhez. Rendezvények szervezésében és lebonyolításában, biztosításában rendszeresen részt vesznek.
- A könyvtáros vezetésével működő könyvtár és közművelődési helye keretében volt lehetőség a kézműves tevékenységek megismerésére, gyakorlására is. A gyermekekkel bábjátékot tanultak és mutattak be. De szervezett kiállítást, több alkalommal volt „Népek tánca” rendezvény, könyvbemutatót, előadást - közbiztonsági témában - is. A szervezett szabadidős programokon minden korosztály képviseltette magát.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az óvoda illetve általános iskola a jogszabályi előírások betartása mellett, a feladatellátást biztosítja, az előzőekben már leírtak szerint.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai nevelésben)
2013	n.a.	1	30	1	17	n.a.
2014	n.a.	1	30	1	19	n.a.
2015	n.a.	1	30	1	27	n.a.
2016	n.a.	1	30	1	23	n.a.
2017	n.a.	1	30	1	23	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	
	fő	fő	fő	fő	%
2012/2013	10	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2013/2014	16	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2014/2015	12	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015/2016	14	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016/2017	14	n.a.	n.a.	14	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2012/2013	n.a.	2	1
2013/2014	n.a.	2	1
2014/2015	n.a.	2	1
2015/2016	n.a.	2	1
2016/2017	n.a.	2	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban
	Fő
2012/2013	n.a.
2013/2014	n.a.
2014/2015	n.a.
2015/2016	n.a.
2016/2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

A településen nem releváns, mivel nincs elkülönített oktatás és szegregáció. Az oktatás, képzés területén hátrányos megkülönböztetésről és jogellenes elkülönítésről nem érkeztek jelzések, a szakemberek igyekeznek jól kezelni és kompenzálni a felmerülő problémákat.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nincs adat arra vonatkozóan, hogy az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében különbségek lennének.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A hátrányos helyzetű gyermekek kiránduláson, tanulmányi versenyeken való részvétele biztosított.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség csökkentése.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. Hátrányos helyzetű gyermekek megsegítésére óvodai rendezvényeken való részvétel erősítése mind a szülők, mind a gyermekek részvételével. Szakkörökön való részvétel biztosítása délutáni időben.
Óvoda és iskola épülete energetikai felújításra, korszerűsítésre szorul.	Pályázati források bevonásával szükséges beruházások megvalósítása
Bölcsődei férőhely kevés	Pályázati források bevonásával szükséges beruházások megvalósítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Uniósi irányelvek, a Munka törvénykönyve, és más törvények is deklarálják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság stb. területén. A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Az állandó népességen belül a nők aránya a vizsgált időszakban általában 50 % körüli. (2. sz. táblázat)

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők speciális gazdasági, munkaerő-piaci helyzetét többek között az adja, hogy a mindennapi életben több szerepben kell egyszerre helytállniuk, a munkahelyen és a családjukban, a kettős szerep miatt plusz terhek nehezednek rájuk. A visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulhatnak, megkophatnak, amely alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt hosszabb időt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek. A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az Ebktv. pedig megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt nem kerülhet hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is. Fontos a tudatformálás és a példamutatás az esélyegyenlőség megteremtésében.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők
2013	255	231	n.a.	n.a.	15	13
2014	252	232	n.a.	n.a.	15	10
2015	250	227	n.a.	n.a.	14	12
2016	250	232	n.a.	n.a.	15	11
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	9	9

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Tapasztalataink szerint a nők között kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

Fenti adatokból kitűnik, hogy a nők és férfiak megoszlásában a munkanélküliek arányában elhanyagolható az eltérés, így a nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségére irányuló intézkedés a településen nem releváns.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Sajnos helyileg már egyre kevesebb a foglalkoztatást segítő képzési lehetőség. A képzési lehetőségek a munkaügyi központok, szakképzési centrum szervezésében lehetséges.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők elhelyezkedési esélyeit csökkenti az alacsony iskolai végzettség, különösen nehéz helyzetben vannak azok, akik a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás miatt munkatapasztalatuk kevés.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel való együttműködés. Nem áll rendelkezésünkre olyan adat, amiből arra lehetne következtetni, hogy a településen élő nőket diszkriminálnák a munkaerő piacon.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A Hétszínvirág Napköziotthonos Óvoda és Bölcsőde Vilonyai Tagóvodája 30 férőhelyes, egy vegyes életkorú csoporttal működik. A csoport létszáma jelenleg 28 fő. Valamennyi jelentkező gyermeket fel tudták venni. Lehetőség van arra, hogy a 9 tanköteles korú gyermekből 2 fő a szülők, óvodapedagógusok, a Nevelési Tanácsadó egyetértésével, még egy évig részt vegyen az óvodai nevelésben. Biztosítani tudják pl. cukorbeteg gyermek ellátását is, a közétkeztetésben részt vevő szolgáltató szállítja a megfelelő ételt. A vércukormérést a szükséges időpontban elvégzik. Az óvoda hagyományos ünnepévé vált az édesanyák köszöntése, mely az intézmény és a szülők közötti bensőséges kapcsolat fenntartásában is segít.

Bölcsődei ellátás és családi napközi helyben nincs, a bölcsődés korú gyermekek elhelyezése az óvoda berhidai anyaintézményében lehetséges, a szabad férőhelyek függvényében. Sajnos az igények ismeretében elmondható, hogy a bölcsődei férőhelyek kevésnek bizonyulnak. A bölcsődei felvétel során előnyben részesülnek azok az állandó lakcímmel rendelkező rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek, akiknek

- szülője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll;
- szülei munkaerő-piaci részvételt segítő programban, képzésben vesznek részt (igazolással);

- szülője, gondozója a szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni;
- vagy szülője egyedülálló, vagy 3 vagy annál több gyermeket nevel és munkába kíván állni;
- védelembe vették.

A településen a Berhidai II. Rákóczi Ferenc Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola tagiskolája működik 8 fővel, alsó tagozatos osztályokkal. A diákoknak a felső tagozatba való átmenetet az anyaintézményben biztosítják.

Az önkormányzat intézményeiben a rugalmas munkaidő biztosítása megoldható a gyermeket nevelő nők számára.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti. Ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket. A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. A nővédelem területén a védőnő tanácsot ad a családtervezéssel kapcsolatban, segíti a nők anyaságra való felkészülését. A gyermekágyas, szoptató anyákat a szülészeti intézetből történő távozást követően 24 órán belül meglátogatja, segítséget nyújt és tanácsot ad a szülést követő egészségi állapotra vonatkozóan.

A 0-7 éves korú gyermekek esetében családlátogatás és tanácsadás során segíti a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulását, az egészséges életmód és az egészséges táplálkozás gyakorlásához szükséges ismeretek elsajátítást, a gyermeknevelést, a szocializációt. az iskolai védőnők fontos feladata 6-16 éves korban, a gyermek fejlődését veszélyeztető tényezők időben történő észlelése. A szűrővizsgálatok végzésével, szükség szerinti intézkedéssel, a védőnő mindent megtesz a gyermek zavartalan fejlődésének biztosítása érdekében.

Vilonyán 2017.12.31-i létszámoknak megfelelően 6 fő várandós anya, 7 fő csecsemő, 21 fő 1-3 éves gyermek, és 29 fő 3-7 éves gyermeket lát el a védőnő.

Forgalom az önálló védőnői tanácsadásokon:

Várandós anya: 57 fő
 Csecsemő: 80 fő
 1-3 éves: 76 fő
 3-7 éves: 21 fő
 Nővédelmi tanácsadás : 28 fő

Újonnan születettek száma vilonyai 7 újszülött.
 Csecsemő látogatások hazaadásuknak megfelelő.

Egy európai uniós projektnek köszönhetően a körzet védőnője elvégezte a védőnői méhnyak szűrés elméleti és gyakorlati képzését, majd megkezdte a körzetben élő 25-65 éves női korosztály szűrését. A behívó leveleket a megyei ÁNTSZ-nél dolgozó szűrési koordinátor postázza a hölgyeknek. 25 vilonyai hölgy vette igénybe eddig ezt a lehetőséget.

Már hagyomány márciusban a „NŐK EGÉSZSÉGE A CSALÁDOK EGÉSZSÉGE,, szűrés. Ebben az évben 12 nőnek végzett a védőnő ingyenesen testsúly, testmagasság mérést, ebből BMI kiszámítást, valamint látás, hallás szűrés, vércukor és vérnyomásmérés és vizelet szűrés történt

Július 27-én a Petőfi Művelődési Házban a szoptató édesanyákat köszöntöttük a SZOPTATÁSI VILÁGNAP alkalmából. Személyes meghívásomra több vilonyai édesanya is eljött. A megnyitó után egy zenés diavetítés során a szoptatott gyermekekben gyönyörködhattünk. A meghívottak előadást hallhattak az anyatejes táplálás szépségéről, jelentőségéről. Sok vers, ének és Kerekítő bemutató után, ajándékokkal köszöntöttük a gyermekeket, valamint minden édesanya, nagymama egy szál virágot kapott ajándékba.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2013	1	n.a.	n.a.
2014	1	n.a.	n.a.
2015	1	n.a.	n.a.
2016	1	n.a.	n.a.
2017	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A fenti táblázat, a 0-3 éves korú kisgyermek ellátásával kapcsolatos számadatokra koncentrál, azaz csak a területi védőnők adatait tartalmazza a 0-3 éves korosztály ellátását illetően, az iskolavédőnői körzetek és az iskolavédőnői körzetben ellátottak számát nem. (A területi védőnői szolgálat a 49/2004. (V.21.) ESzCsM rendeletnek megfelelően a várandósokat és 0-7 éves korosztályt látja el, így az alábbi adatok nem adnak teljes képet a védőnők által gondozott gyermekek számáról.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A veszélyeztetett célcsoport elsősorban a nők és a gyerekek, fontos, hogy tisztában legyenek azzal, hogy a sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények esetén kihez fordulhatnak segítségért. Az alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény. Az önkormányzat szociális ellátó rendszere, a háziorvosi szolgálat, a védőnő, a szociális és gyermekjóléti szolgálat, óvoda és iskola, a szomszédok sokat tehetnek az észlelés érdekében. A Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat is tevékenyen részt vállal a probléma megelőzésében és kezelésében, a szociális vagy mentálhigiénés problémák, a krízishelyzet megszüntetése érdekében. Jelzőrendszert működtet, esetmegbeszéléseket tart, melyekről az érintetteknek visszajelzést ad.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások korlátozottak. A családokat és gyermekeket több gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatás segíti szociális körülményeik javításában, amely a gyermekjóléti szolgálat esetében információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való

közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből, elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon való részvételből áll. Az anyaotthonos és a családok átmeneti otthonai krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Vilonya közelében legközelebb a megyeszékhelyen található anyaotthon, valamint családok átmeneti otthona, melyek befogadóképessége csekély, a település 50 kilométeres körzetében az egyházi és alapítványi otthonos található.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben a nők igen aktív szerepet vállalnak. Ott vannak minden civil szervezetben és a segítő munkák nagy részét is nők vállalják. Számítani lehet rájuk a politikai és civil életben, az önkéntességben, valamint a társadalmi munkavégzés területén is.

Az önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. Önkormányzati képviselők körében a 4 főből korábban 3, jelenleg 1 nő található. Az intézményvezetők nők, a hivatal dolgozóinak többsége nő, a jegyző és a polgármester Vilonyán férfi. A civil szervezetek vezetői és tagjai többségében szintén nők, akik a munkájuk és családjuk mellett a szabadidejükben vesznek részt a közösségi életben is.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát, és teljesen más életformába csöppen, ahol a gyermek áll a középpontban. Ezért az önkormányzatnak a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kell teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. Az önkormányzat minden fórumot és lehetőséget megragad a nők esélyegyenlőségének biztosítására, bevonva őket a rendezvényekbe. Legjobban várt rendezvény az év során a Nőnap, melyen a település férfi tagjai előadással és virággal köszöntik a nőket. A rendezvénynek a Művelődési Ház ad otthont, melyről az utóbbi években kisfilm is készült.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége A kisgyermekes anyukák esetében nem megoldott a gyermekek alkalmi felügyelete.	Generációs programok szervezése, ismerkedési, kapcsolatteremtési lehetőségek megteremtése Óvodai, iskola, önkormányzati nyílt rendezvényeken való részvétel lehetőségének felajánlása
A bölcsődei férőhelyek száma telített, ez fontos szempont a munkaerő-piacra való visszatérés miatt.	Bölcsődei férőhelyek bővítése.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Vilonya Önkormányzata támogatja, hogy a településen élő idősödő és idős emberek megőrizhessék aktivitásukat, a területén működő intézmények, civil szervezetek és a lakosság bevonásával, az idősek iránti odafigyeléssel, együttműködéssel biztosítva legyen az idősek esélyegyenlősége. Mindent megteszünk, hogy az idősek ne lehessenek negatív diszkrimináció áldozatai.

Vilonyán az időskorúak szociális ellátásáról a berhidai Családsegítő Központ, valamint a Református Egyház gondoskodik az alábbi szolgáltatások nyújtásával:

- házi segítségnyújtás,
- szociális étkeztetés.
- idősek nappali ellátása,

A szociális szolgáltatásokat és ellátásokat differenciáltan kell nyújtani annak érdekében, hogy mindenki olyan szolgáltatásban és ellátásban részesüljön, amit szükségletei indokolnak.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A demográfiai mutatók alapján megállapítható, hogy a fiatal korcsoportokban még kismértékben magasabb a férfiak száma, ám később ez már a 41-55 év közötti korcsoportnál megszűnik, s az idősebb korcsoportokban erőteljesen megnő a nők aránya.

A 2. táblázatban már bemutatott demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- megfigyelhető a nők hosszabb élettartama.

Vilonyára jellemző adatok:

Állandó lakosok száma 2018. január 1-jén: 683 fő

Ebből: 60- 69 évesek száma: 84 fő

70- 79 évesek száma: 40 fő

80 felettiek száma: 15 fő (ebből 88 éves 1 fő és 91 éves 1 fő)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2013	65	90	155
2014	61	89	150
2015	57	88	145
2016	56	88	144
2017	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülők számának csökkenő tendenciáját elsősorban a nyugdíjkorhatár fokozatos emelése okozza, ami a nőknél azért nem releváns, mert 2011. évtől kezdődően életkortól függetlenül, 40 év jogosultsági idő alapján igényelhetik az öregségi nyugdíjat.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A nyugdíjasok foglalkoztatására a nyugdíjtörvény szigorodó változásaival kedvezőtlen hatások figyelhetők meg többek között előrehozott nyugdíjba vonulás és a nyugdíj melletti munkavállalás szigorodó feltételei miatt. Az időskorúak foglalkoztatottságáról nincsenek adatok, bár azt meg kell jegyezni, hogy az 55 év feletti munkanélküliek száma nem jelentős. Az alkalmazásuk ellen megfogalmazott két legerősebb érv az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is, hiszen a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2013	28	4	13%	0	n.a.	n.a.
2014	25	4	15%	0	n.a.	n.a.
2015	25	5	19%	0	n.a.	n.a.
2016	26	6	23%	0	n.a.	n.a.
2017	17	4	24%	0	n.a.	n.a.

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az elmúlt évek munkanélkülisége, közfoglalkoztatott viszony gyakorisága sok időskorú esetében kisnyugdíjat, minimális jövedelmet eredményezett. Ennek következményeként a megélhetés gondja jelen van életükben. Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre akkor van nagyobb esély a munkaerő-piacon, ha speciális tudással rendelkezik. Sajnos foglalkoztatásukat, képzésüket támogató programok nincsenek a településen.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az önkormányzat igyekszik eleget tenni minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedések lehetőségét is megvizsgálja, hogy különös figyelemmel legyen az idősök irányába. Ezt tükrözi a szépkorúak köszöntése, a Falu Karácsonya.

Alapvető célunk az idős korosztály tekintetében az aktív életvitel biztosítása, hiszen az aktivitással kivédhető a feleslegessé válás érzése és nem kevésbé jelentős az idősebbek élettapasztalata során szerzett szellemi, szakmai tőkéjük átörökítése sem az utódoknak.

A helyi közszolgáltatások közül az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások köre a település minden állampolgára részére biztosított, azonban vannak, amelyek konkrétan az időskorúakat célozzák. A nyugdíjasklub azzal a céllal működik, hogy a tagoknak tartalmas szabadidős tevékenységet közösségi élményt nyújtson. A népdalkör egyaránt vonzó a nők a férfiak körében, a Vilonyaért Egyesület valamint a VILO egyesület szintén alkalmat ad a szabadidős tevékenységek bővítésére, a közösségi élmények megélésére. A Body klub lehetőséget ad akár az idősödő korosztály számára is a szabadidő aktív eltöltésére, az egészséges életmódra, a kondíció megőrzésére.

A Szolgálat 1 fő dolgozója Vilonya településen látja el feladatát a szociális étkezés, házi segítségnyújtás területén. Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

E területen tevékenykedik továbbá a Református Egyház gondozói szolgálata is.

a) idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma	
Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő)
2013	1
2014	1
2015	1
2016	1
2017	1

Az időskorúak járadéka azoknak az idős személyeknek a részére biztosít ellátást, akik a nyugdíjkorhatáruk betöltése után a szükséges szolgálati idő (résznyugdíjhoz legalább 15 év, teljes nyugdíjhoz legalább 20 év) hiányában saját jogú nyugellátásra nem jogosultak és jövedelemmel egyáltalán nem vagy csak minimális mértékben rendelkeznek.

A Berhidai Szociális Társulás intézménye, a Berhidai Szociális és Gyermejjóléti Szolgálat Berhidán működteti az Idősök Klubját, melyben lehetőség van szükség szerint a támogatásra

szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak napközbeni gondozására. Az elmúlt években ilyen igény nem merült fel.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma			
Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
		Fő	%
2013	0	0	0
2014	77	0	0
2015	76	0	0
2016	81	0	0
2017	n.a.	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen Nyugdijas Klub és Népdalkör is működik, valamint a Művelődési Ház és az önkormányzat is szervez különböző programokat. Sajnos helyben nincs mozi vagy színház, de kis szervezéssel azt is meg tudjuk oldani, hogy a közeli városokban ez elérhető legyen.

Problémát jelent azonban az, hogy ezekbe a programokba legtöbbször ugyanaz a lelkes mag vesz részt, így van még megszólítatlan, közéletből, tevékeny szabadidős tevékenységből kimaradt idős ember.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány)	Muzeális intézmények száma	Közművelődési intézmények száma
2013	1	2658	0	1
2014	1	2775	0	1
2015	1	2807	0	1
2016	1	2807	0	1
2017	1	n.a.	0	1

Forrás: TEIR

c) idősök informatikai jártassága

Erre vonatkozóan nincsenek pontos adataink. Fontos elfogadtatni az idősödő generációval, hogy az életfogytig tanulás szükséges dolog. Ennek egy lehetősége pl. az idősök informatikai jártasságát növelő lehetőségek, szakkörök, klubfoglalkozások tartása, hiszen ezzel kapcsolataikat is ápolhatják, fenn tudják tartani. Emellett az is fontos, hogy a számítógép vásárlásban segítséget kapjon ez a korosztály. Településünkön egy alkalommal szerveztek képzést, mely hasznos volt az idősödő korosztály számára. Az önkormányzat intézményei biztosítják az idősök számára is az internet szolgáltatás elérhetőségét. A kultúrházban eMagyarország Pont is megtalálható és a Könyvtár is biztosítja az ingyenes hozzáférést és kiépítés alatt van az ingyenes WIFI elérés. Az igény a célcsoport részéről

egyre nagyobb, mely betudható az internet elterjedésének, de megemlítendő a családtagok elköltözésének, munkavállalás miatti távolság esetén a kapcsolattartás egyik módjának is.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen működő nyugdíjas klub, népdalkör, egyesület lehetőséget nyújt arra, hogy az idősek megtalálják a saját érdeklődésüknek megfelelő szórakozási és kikapcsolódási lehetőséget.

Az idős, egyedül, illetve fogyatékkal élő személyek áldozattá válásának megelőzése érdekében a polgárőr egyesületek tagjainak bevonásával, a Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórum Idősügyi Munkacsoportja tagjainak segítségével rendszeresen tájékoztató kiadványokat tettünk közzé, amelyben felhívtuk a figyelmet az áldozattá válás megelőzésének lehetőségeire.

A Várpalotai Rendőrkapitányság több alkalommal tartott bűnmegelőzési témában előadást idős vagy fogyatékkal élő személyek közösségei részére (Vakok és Gyengénlátók Egyesülete, Pünkösdi Egyházközség, Fogyatékkal Élők Napközi Otthona, Nyugdíjas Klub, Kertbarát Kör, Lakossági fórum), melyen vilonyai illetékességű érdeklődő is részt vett.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya, elmagányosodás	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan kevés rendelkezésre álló statisztikai adat van, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci helyzete Magyarországon az EU-hoz képest rendkívül rossz.: becslések szerint csak egytizedük kerül be a munkaerő piacra. Képzettségi szintjük általában nem éri el az átlagot, gazdasági aktivitásuk csupán egy-hatoda a teljes népességhez mérten. Egyértelműen megállapítható, hogy a fogyatékkal élők a munkavállalók egyik leghátrányosabb helyzetű csoportját képezik: munkaerő-piaci helyzetük lényegesen rosszabb, mint a társadalom nem fogyatékos tagjaié, így a foglalkoztatásuk és munkába állásuk – a jelenleg egyébként is elégtelen munkaerő piaci kínálatot figyelembe véve - szinte lehetetlen. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő eséllyel érvényesülhessenek a mindennapi életük során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékkal élők foglalkoztatás területén elszenvedett hátrányos megkülönböztetésről nincsenek adataink. A sérült emberek olyan teljes jogú tagjai a társadalomnak, akik a többségi társadalom tagjainak gondoskodására szorulnak. Emberi méltóságukat mindig, minden körülmények között tiszteltben kell tartani. Nem csak feladatunk, hanem erkölcsi kötelezettségünk felkarolásuk, és a társadalomba való befogadásuk elősegítése. A fogyatékkal élők a munkavállalók egyik leghátrányosabb helyzetű csoportját képezik: munkaerő-piaci helyzetük lényegesen nehezebb, mint a társadalom nem fogyatékos tagjaié. Az önkormányzat a foglalkoztatás keretében a fogyatékos személyeknek is lehetőséget biztosít a képességeinek megfelelő munka elérésében.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Az Önkormányzat az önálló életvitel támogatása érdekében a kötelező feladatainak ellátása keretén belül a Berhidai Szociális és Gyermejjóléti Szolgálaton keresztül biztosítja ezeket a szolgáltatásokat. Kevés az a program, melynek keretében a lakosság megismerheti a fogyatékossgal élő személyek hétköznapi problémáit. Több szemléletformáló programra van szükség a szakmai szervezetek bevonásával. A társadalom kevésbé érzékeny a fogyatékossgal élők helyzetére, életállapotára, problémáira.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára igénybe vehető ellátási, támogatási formákról a különböző szintű jogszabályok rendelkeznek. (pl. Fot., Szt., Cst.) Az Szt.-ben szabályozottakon kívüli ellátásokat is igénybe vehetnek a megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek. Ezek az alábbiak:

Rokkantsági járadék: rokkantsági járadékra jogosult az a személy, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. A rokkantsági járadékra jogosult személy egészségi állapotát a döntésben meghatározott időpontban

felül kell vizsgálni. A rokkantsági járadék folyósítása mellett jövedelmi és időbeli korlátozás nélkül lehet kereső tevékenységet folytatni. A rokkantsági járadékban részesülő személy utazási kedvezményre jogosult.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai

Rehabilitációs ellátás vagy rokkantsági ellátás: A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű, és aki a kérelem benyújtását megelőző

- 5 éven belül legalább 1095 napon át,
- 10 éven belül legalább 2555 napon át vagy
- 15 éven belül legalább 3650 napon át biztosított volt;
- keresőtevékenységet nem végez és
- rendszeres pénzellátásban nem részesül.

Kivételes rokkantsági ellátás: Különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén kivételes rokkantsági ellátás állapítható meg annak a megváltozott munkaképességű személynek,

- akinek a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján az egészségi állapota 50 százalékos vagy kisebb mértékű,
- akinek a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján a rehabilitációja nem javasolt, vagy rehabilitálható, de a kivételes rokkantsági ellátás iránti kérelem benyújtásának időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg,
- akinek a megváltozott munkaképességű személyek ellátása iránti kérelmét a biztosítási idő hiánya miatt elutasító döntés véglegessé vált és e döntésben foglaltak szerint rendelkezik a szükséges biztosítási idő legalább felével,
- aki keresőtevékenységet nem végez és
- aki rendszeres pénzellátásban nem részesül.

Korábban Vakok személyi járadéka, jelenleg FOT: A 18. évét betöltött erősen látáscsökkenő és vak személy, aki látását tartósan (1 év), illetőleg véglegesen elvesztette.

Súlyos mozgás-korlátozott személyek közlekedési kedvezménye: Közlekedési kedvezményre a súlyos mozgáskorlátozott, illetve az egyéb fogyatékosággal élő személy jogosult.

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra jogosult az, aki

- aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet értelmében közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
- aki a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet értelmében látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; illetve mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
- akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló 1032/1971. (VII. 14.) Korm. határozat végrehajtásáról szóló 6/1971. (XI. 30.) EüM rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy
- aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet 1. számú melléklete szerint vaknak vagy gyengénlátónak (K betűjel, 1 számjel), mozgásszervi fogyatékosággal („L” betűjel), értelmi fogyatékosággal élő („M” betűjel) vagy autistának (N betűjel, 1 számjel) minősül

Fogyatékosági támogatás: Az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki

- látási fogyatékossgal él
- hallási fogyatékossgal él
- értelmi fogyatékossgal él
- mozgásszervi fogyatékossgal él
- állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak vagy közepsúlyosnak minősíthető
- autista, illetőleg
- halmozottan fogyatékossgal él és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők
2013	12	16
2014	11	16
2015	12	16
2016	10	13
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Vilonyán élő fogyatékossgal rendelkező polgárok számáról a Központi Statisztikai Hivatal segítségével jutottunk adatokhoz. A megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülők száma az elmúlt 5 évben csak kismértékben ingadozott. Az egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők számára a KSH adatbázisa nem terjed ki

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2013	n.a.	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar;

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Ma már kötelező, jogszabályi előírás az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenjék meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer.

A település önkormányzati intézményeinek épületei fizikailag akadálymentesítettek, valamint az orvosi rendelő, a posta és az üzletek is.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A szolgáltatásokhoz való hozzáféréshez információs és kommunikációs akadálymentesítettségre is szükség lenne.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Csak részben megoldott.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodnunk kell az akadálymentes hozzáférés biztosításáról.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Településünk sajnos nem rendelkezik ilyen szolgáltatásokkal.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az Önkormányzat támogatja a fogyatékos személyek társadalmi integrációját előmozdító kezdeményezéseket. A hátránykompenzáló szolgáltatásokat a rászorulóknak elsősorban Várpalotán vagy Veszprémben találhatnák.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékosokat ápoló családtagoknak kapcsolatteremtésre, fórumokba való bekapcsolódásra, szabadidős tevékenységekre kevés lehetősége van, elszigetelődés	Felderíteni az ilyen problémával küzdő embereket, a családtagoknak segítségnyújtás, akadálymentesen megközelíthető közösségi tereken rendezvények szervezése programok szervezése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Vilonyán az egyházi és a civil szervezetek tevékenysége jelentős. Tevékenységüknek a Művelődési ház ad teret, a helyi lakosság érdeklődést mutat a programok iránt. Az önkormányzat a költségvetési rendeletében meghatározottak szerint támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit. A civil szervezetek függetlenségét elismeri és tiszteletben tartja. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken is aktívan vesznek részt a szervezetek.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Településünkön nincs nemzetiségi önkormányzat. Az egyházi és egyéb civil szervezetekről pedig már az előzőekben esett szó.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Vilonya település közös hivatalt tart fenn Berhida Város Önkormányzatával, tagja a Veszprémi Kistérségi Társulásnak, a térség önkormányzataival jó partneri viszonyt tart fenn.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Vilonyán nincs nemzetiségi önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek tevékenységét az előzőekben már részleteztük.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A magánvállalkozók segítőkészsége és lehetősége erejükhöz mérten megmutatkozik. Több rendezvényt támogattak, vettek rajta tevékenyen részt.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése alkalmával szorosán együttműködött minden érintett partner. Hozzáférést biztosítottak azokhoz a szükséges dokumentumokhoz, amelyek elengedhetetlenül szükségesek voltak a jelen terv elkészítéséhez. Információt szolgáltatottak: személyesen és telefonon keresztül történt egyeztetések során pontosítottuk a felmerült és még tisztázatlan kérdéseket.

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. A kapcsolattartás lényege az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására irányult, majd a program-tervezet véleményezésére koncentrált.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

10. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése:

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása	fejlesztési lehetőségek meghatározása
	rövid megnevezéssel	rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Nem regisztrált munkanélküliek nyilvántartásba vétele, munkaerőpiacon történő elhelyezkedés nehézségei	Honlapon hirdetmény feltöltése, hirdetőtáblán tájékoztató anyagok, szórólapok elhelyezése, állásbörzék, képzési lehetőségek ismertetése
	Hivatalos ügyek intézésének nehézségei az alacsony képzettséggel rendelkezők körében.	A Berhidai Szociális és Gyermejjóléti Szolgálatnál történő segítségadás, útmutatás, havonta egy alkalommal ingyenes jogi tanácsadás.
Gyermekek	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség csökkentése.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekek megsegítésére óvodai rendezvényeken való részvétel erősítése mind a szülők, mind a gyermekek részvételével. Szakkörökön való részvétel hirdetése, biztosítása délutáni időben.
	Az óvoda és iskola épülete energetikai felújításra, korszerűsítésre szorul	Pályázati források bevonásával szükséges beruházások megvalósítása
	Bölcsődei férőhely kevés	Pályázati források bevonásával szükséges beruházások megvalósítása
Nők	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége, a kisgyermekes anyukák esetében nem megoldott a gyermekek alkalmi felügyelete	Generációs programok szervezése, ismerkedési, kapcsolatteremtési lehetőségek megteremtése Óvodai, iskola, önkormányzati nyílt rendezvényeken való részvétel lehetőségének felajánlása
	A bölcsődei férőhelyek száma telített, ez fontos szempont a munkaerő-piacra való visszatérés miatt.	Bölcsődei férőhelyek bővítése. Pályázatfigyelés
Idősek	Magas az egyedül élők aránya, elmagányosodás	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
	Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.

Fogyatékkal élők	A fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek, vagy fogyatékosokat ápoló családtagoknak kapcsolatteremtésre, fórumokba való bekapcsolódásra, szabadidős tevékenységekre kevés lehetősége van, elszigetelődés	Felderíteni az ilyen problémával küzdő embereket, a családtagoknak segítségnyújtás, akadálymentesen megközelíthető közösségi tereken rendezvények, programok szervezése

Romák és/vagy mélyszegénységben élők:

Intézkedés címe:	Nem regisztrált munkanélküliek felkutatása/információk eljuttatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nem minden munkanélküli regisztráltatja magát a Várpalotai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályánál
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: információ eljuttatása a munkanélküliekhez. Közép-és hosszútávú cél: ne maradjon regisztráció nélkül egyetlen munkanélküli sem
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Hirdetések megjelentetése a www.vilonya.hu honlapon, helyi médiában, plakátok kihelyezése a település hirdetőtábláira.
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelősök: Vilonya Község Önkormányzata, Berhidai Közös Önkormányzati Hivatal Vilonyai Kirendeltsége
Partnerek	Berhidai Közös Önkormányzati Hivatal Vilonyai Kirendeltsége
Határidő(k) pontokba szedve	Szórólapozás igény szerint, hirdetés elhelyezése a honlapon- folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az eredményesség nem mérhető, mert nincsen viszonyítási szám a nem regisztráltakról.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A tájékoztatás ellenére sem biztos, hogy az információ eljut minden célszemély
Szükséges erőforrások	1) A hirdetések, tájékoztató anyagok összeállításához szükséges szakértelem és kapacitás. 2) A hirdetések, tájékoztató anyagok megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi (előadó, szakember) feltételek.

Intézkedés címe:	Tanácsadás, tájékoztatás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hivatalos ügyek intézésének nehézségei az alacsony képzettséggel rendelkezők körében.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Megfelelő tájékoztatás. Alacsony képzettséggel rendelkezők könnyebben tudják intézni ügyeiket
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálatnál történő segítségadás, útmutatás, havonta egy alkalommal ingyenes jogi tanácsadás.
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelősök: Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat
Partnerek	Berhida Város Önkormányzata
Határidő(k) pontokba szedve	R: Folyamatos H:2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Tájékoztatást kérők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Passzivitás mindkét fél részéről
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás

Gyermekek:

Intézkedés címe:	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség csökkentése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Főként a hátrányos helyzetű, többgyermekes családokban a gyermekekkel való törődés, gondozás csak az egyik szülőre hárul, aki nem mindig tud megbirkózni a feladattal. Az ilyen helyzetek családi konfliktusokhoz vezetnek, melyben a gyermek a szenvedő fél. Ez kihat testi, lelki, erkölcsi fejlődésére, iskolai teljesítményére.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	<u>Cél:</u> A szülők és a gyermekek kapcsolatának, összetartozásának erősítése közös szakmai és szabadidős programokon keresztül. <u>R:</u> Kérdőíves igényfelmérés családonként <u>K:</u> Helyiség, terület, humán és pénzügyi források megteremtése <u>H:</u> Látogatottság növelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Kérdőíves igényfelmérés családonként, hogy milyen tevékenységekben vennének részt, - megfelelő szakemberek megkeresése, - gyermekek táboroztatása, kirándulások a nehéz anyagi helyzetben lévő családok, gyermekek számára, - pályázat figyelés
Résztevők és felelős	résztevők: érintett célcsoport Felelős: Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat, önkéntesek, Roma Nemzetiségi Önkormányzat, civil szervezetek, önkormányzat, polgármester
Partnerek	Családok, gyermekek
Határidő(k) pontokba szedve	R: felmérés, 4 hónap K: erőforrások mozgósítása 4 hónap H: programok beindítása, 4 hónap
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: a felmérés elvégzése K: Szakemberek felkérése, programok szervezése, indítása H: Fenntarthatóság érdekében az érdekeltség, látogatottság növelése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdeklődés hiánya – népszerűsítés, Forráshiány – önkormányzati támogatás, szponzorok felkutatása, pályázati forrás
Szükséges erőforrások	Támogatók felkutatása, pályázati lehetőségek, nemzetiségi és városi önkormányzat támogatása

Intézkedés címe:	Óvoda és bölcsőde energetikai felújítás, korszerűsítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Bölcsődei férőhely kevés, az intézmény energetikai felújításra, korszerűsítésre szorul
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Beruházások útján a bölcsődei férőhelyek számának bővítése, korszerű intézmény létrehozása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• Pályázati lehetőségek keresése, • pályázatok benyújtása, • pályázati források bevonásával a szükséges beruházások megvalósítása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: érintett célcsoport Felelős: Berhida Város Önkormányzata
Partnerek	Hétszínvirág Napközi-Otthonos Óvoda és Bölcsőde
Határidő(k) pontokba szedve	Pályázati lehetőségek és az önkormányzat rendelkezésre álló erőforrások függvényében.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Felújítás, korszerűsítés megvalósítása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Elutasított pályázat
Szükséges erőforrások	Pályázati és önkormányzati források

Intézkedés címe:	Bölcsődei férőhelyek bővítése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A bölcsődei férőhelyek száma telített, ez fontos szempont a munkaerő-piacra való visszatérés miatt.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Beruházások útján a bölcsődei férőhelyek számának bővítése, korszerű intézménylétrehozása, ezáltal a nők munkaerő-piacra való visszatérésének könnyítése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• Pályázati lehetőségek keresése, • pályázatok benyújtása, • pályázati források bevonásával a szükséges beruházások megvalósítása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: érintett célcsoport Felelős: Berhida Város Önkormányzata
Partnerek	Hétszínvirág Napközi-Otthonos Óvoda és Bölcsőde
Határidő(k) pontokba szedve	Pályázati lehetőségek és az önkormányzat rendelkezésre álló erőforrások függvényében.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Felújítás, korszerűsítés megvalósítása K: Fenntarthatóság. H: A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: • forráshiány • pályázati kiírások hiánya • kivitelezői kapacitáshiány, vagy nem megfelelően teljesítenek Kockázatok csökkentésére tervezett intézkedések: 1) beruházás átütemezése 2) műszaki tartalom csökkentése
Szükséges erőforrások	1) A felméréshez szükséges szakértelem és kapacitás. 2) Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. 3) Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez

Nők:

Intézkedés címe:	Generációs programok szervezése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége. A kisgyermekes anyukák esetében nem megoldott a gyermekek alkalmi felügyelete.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A fiatal és az idős generációk közötti szorosabb kapcsolat kialakítása programok szervezésével.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A fiatal és az idős generációk közötti szorosabb kapcsolat kialakítása programok szervezésével. Pl. óvodások, kisiskolások műsora a nyugdíjas klubokban
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoportok Felelős: Berhidai Kultúrház és Könyvtár
Partnerek	Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat, Berhidai Kultúrház és Könyvtár
Határidő(k) pontokba szedve	1) Egyeztetések megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából): évente. 2)Együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel. 3)Programok megtartása éves tervezés alapján. 4)Kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Programokon részt vevők számának alakulása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, passzivitás
Szükséges erőforrások	1) Az programok szervezéséhez szükséges szakértelem és kapacitás. 2) A képzés megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi (előadó, szakember) feltételek.

Intézkedés címe:	Bölcsődei férőhelyek bővítése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A bölcsődei férőhelyek száma telített, ez fontos szempont a munkaerő-piacra való visszatérés miatt.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Beruházások útján a bölcsődei férőhelyek számának bővítése, korszerű intézménylétrehozása, ezáltal a nők munkaerő-piacra való visszatérésének könnyítése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• Pályázati lehetőségek keresése, • pályázatok benyújtása, • pályázati források bevonásával a szükséges beruházások megvalósítása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: érintett célcsoport Felelős: Berhida Város Önkormányzata
Partnerek	Hétszínvirág Napközi-Otthonos Óvoda és Bölcsőde
Határidő(k) pontokba szedve	Pályázati lehetőségek és az önkormányzat rendelkezésre álló erőforrások függvényében.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Felújítás, korszerűsítés megvalósítása K: Fenntarthatóság. H: A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: • forráshiány • pályázati kiírások hiánya • kivitelezői kapacitáshiány, vagy nem megfelelően teljesítenek Kockázatok csökkentésére tervezett intézkedések: 3) beruházás átütemezése 4) műszaki tartalom csökkentése
Szükséges erőforrások	1) A felméréshez szükséges szakértelem és kapacitás. 2) Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. 3) Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez

Idősek:

Intézkedés címe:	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egyedül élők elmagányosodása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	• rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal • közép- és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, igény szerint újabb közösségek létrehozása, programok, szolgáltatások szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	intézkedésbe bevonni kívánt idősök felkutatása, igény felmérés közösségépítés programok szervezése
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelősök: Helyi Civil Szervezetek Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat Berhidai Kultúrház és Könyvtár
Partnerek	Nyugdíjasklubok
Határidő(k) pontokba szedve	1) Egyeztetések megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából): évente. 2)Együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel. 3)Programok megtartása éves tervezés alapján. 4)Kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	• meghívók, • jelenléti ívek • program leírások • programokon részt vettek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	• passzivitás • hiányzások • egészségi állapot romlása
Szükséges erőforrások	1) A programok szervezéséhez szükséges szakértelem és kapacitás. 2) A programok megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi (előadó, szakember) feltételek.

Intézkedés címe:	Prevenációs program az áldozattá válás megelőzésére
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősek gyakran válnak áldozattá.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Programok megrendezése az áldozattá válás megelőzése érdekében
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Figyelemfelkeltő előadások szervezése, tájékoztató anyagok közzététele a rendőrség és a helyi média bevonásával.
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelős: Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat Berhida Város Önkormányzata
Partnerek	Várpalotai Rendőrkapitányság
Határidő(k) pontokba szedve	1) Egyeztetések megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából): évente. 2) Együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel. 3) Prevenációs programok megtartása éves tervezés alapján. 4) Kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A programokon résztvevők száma, a programok értékelése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, passzivitás
Szükséges erőforrások	1) A programok szervezéséhez szükséges szakértelem és kapacitás. 2) A programok megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi (előadó, szakember) feltételek.

Fogyatékkal élők

Intézkedés címe:	Fogyatékkal élők, őket gondozók kapcsolatteremtésének segítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékkal, elszigetelten élők, fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülők, vagy fogyatékoszt ápoló családtag(ok) részére kevés a lehetőség a kapcsolatteremtésre
Célok - Általános megfogalmazás	A fogyatékkal, elszigetelten élők, fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülők, vagy fogyatékoszt ápoló családtag(ok) részére lehetőségek keresése segítségnyújtás önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- A fórumok, a kommunikáció színterének biztosítása, az internet világának közelebb hozása, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. 1. Közterületen térítésmentes Wifi elérhetőség biztosítása 2. Internet használattal kapcsolatos képzések szervezése 3. Fórumok, összejövetelek helyszínének biztosítása
Résztevők és felelős	Önkormányzat érintett intézmények Wifi kiépítésére Invitel Távközlési Zrt.
Partnerek	érintett célcsoport
Határidő(k) pontokba szedve	R: Előkészítés 2019. K: Free Wifi kiépítése 2020. H: Képzések, összejövetelek tartása 2019-2023 Működtetés, fenntartás
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása(rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Wifi telepítés helyének előkészítése K: Wifi telepítése, célcsoport értesítése a lehetőségekről H: Működtetés, rendezvények megtartása, helyi újságban cikkek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: 1) telepítés késése 2) működtetési zavarok 3) célcsoport érdektelensége Kockázatok csökkentésére tervezett intézkedések: 5) Kapcsolattartás beruházóval (Invitel) 6) telepítési helyszín biztonságossá tétele 7) Felhívások plakátok a lehetőségről, 8) a már megtartott rendezvényről újságcikk megjelentetése
Szükséges erőforrások	1) A wifi kiépítéséhez szükséges műszaki és beruházási szakértelem és kapacitás. 2) Anyagi források biztosítása: pályázati.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Honlapon hirdetmény feltöltése, hirdetőtáblán tájékoztató anyagok, szórólapok elhelyezése, állásbörzék, képzési lehetőségek ismertetése.	Nem regisztrált munkanélküliek nyilvántartásba vétele, munkaerőpiacra történő elhelyezkedés nehézségei	Információ eljuttatása a munkanélküliekhez. Ne maradjon regisztráció nélkül egyetlen munkanélküli sem.	Összhangban az Önkormányzat összes dokumentumával	Hirdetések megjelentetése a www.berhida.hu honlapon, helyi médiában, plakátok kihelyezése a város hirdetőtábláira.	Vilonya Község Önkormányzata, Berhidai Közös Önkormányzati Hivatal Vilonyai Kirendeltsége	Szórólapozás igény szerint, hirdetés elhelyezése a honlapon-folyamatos	Az eredményesség nem mérhető, mert nincsen viszonyítási szám a nem regisztráltakról.	1) A hirdetmények, tájékoztató anyagok összeállításához szükséges szakértelem és kapacitás. 2) A hirdetmények, tájékoztató anyagok megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi (előadó, szakember) feltételek.	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
2	Hivatalos ügyek intézésének segítése	Hivatalos ügyek intézésének nehézségei az alacsony képzettséggel rendelkezők körében.	Alacsony képzettséggel rendelkezők könnyebben tudják intézni ügyeiket	Összhangban az Önkormányzat összes dokumentumával	A Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálatnál történő segítségadás, útmutatás, havonta egy	Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat,	1) Egyeztetések megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából): évente. Együttműködés	A programokkal elért célcsoporttagok száma. Tájékoztatást kérők száma.	1) A tanácsadáshoz szükséges szakértelem és kapacitás. 2) A tanácsadás megszervezéséhez és	folyamatos, következetes ellenőrzés,

					alkalommal ingyenes jogi tanácsadás.		kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel. 2) Életviteli tanácsadások, programok megtartása éves tervezés alapján. Kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése		lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi (előadó, szakember) feltételek.	

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség csökkentése.	Főként a hátrányos helyzetű, többgyermekes családokban a gyermekekkel való törődés, gondozás csak az egyik szülőre hárul, aki nem mindig tud megbirkózni a feladattal. Az ilyen helyzetek családi konfliktusokhoz vezetnek, melyben a gyermek a szenvedő fél. Ez kihat testi, lelki, erkölcsi fejlődésére, iskolai teljesítményére.	A szülők és a gyermekek kapcsolatának, összetartozásának erősítése közös szakmai és szabadidős programokon keresztül. R: Kérdőíves igényfelmérés családonként K: Helyiség, terület, humán és pénzügyi források megteremtése H: Látogatottság növelése	Összhangban az Önkormányzat összes dokumentumával	- Kérdőíves igényfelmérés családonként, hogy milyen tevékenységekben vennének részt, - megfelelő szakemberek megkeresése, - gyermekek táboroztatása, kirándulások a nehéz anyagi helyzetben lévő családok, gyermekek számára, - pályázat figyelés	Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat, önkéntesek, Roma Nemzetiségi Önkormányzat, civil szervezetek, önkormányzat, polgármester	1) Egyeztetések megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából): évente. 2) Együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel. 3) Programok megtartása éves tervezés alapján. 4) Kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése	R: a felmérés elvégzése K: Szakemberek felkérése, programok szervezése, indítása H: Fenntarthatóság érdekében az érdekeltség, látogatottság növelése	1) A programok szervezéséhez szükséges kapacitás és szakértelem. 2) A programok megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi feltételek	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
2	Óvoda és bölcsőde energetikai felújítás,	Bölcsődei férőhely kevés,	Beruházások útján a bölcsődei	Összhangban az Önkormányzat	- Pályázati lehetőségek	Berhida Város Önkormányzata	Pályázati lehetőségek és	R: Felújítás, korszerűsítés	Pályázati és önkormányzati	Pályázat esetén biztosítható

	korszerűsítése	Hétszínvirág óvoda konyha korszerűsítésre szorul, elavult berendezésekkel rendelkezik, kapacitás bővítése szükséges, az intézmény energetikai felújításra, korszerűsítésre szorul	férőhelyek számának bővítése, korszerű intézmény létrehozása.	összes dokumentumával	keresése, -pályázatok benyújtása, -pályázati források bevonásával a szükséges beruházások megvalósítása		az önkormányzat rendelkezésre álló erőforrások függvényében.	megvalósítása K: Fenntarthatóság. H: A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása	források	
3	Bölcsődei férőhelyek bővítése.	A bölcsődei férőhelyek száma telített, ez fontos szempont a munkaerő-piacra való visszatérés miatt.	Beruházások útján a bölcsődei férőhelyek számának bővítése, korszerű intézménylétrehozása, ezáltal a nők munkaerő-piacra való visszatérésének könnyítése	Összhangban az Önkormányzat összes dokumentumával	-Pályázati lehetőségek keresése, -pályázatok benyújtása, -pályázati források bevonásával a szükséges beruházások megvalósítása	Berhida Város Önkormányzata	Pályázati lehetőségek és az önkormányzat rendelkezésre álló erőforrások függvényében.	R: Felújítás, korszerűsítés megvalósítása K: Fenntarthatóság. H: A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.	1) felméréshez szükséges szakértelem és kapacitás. 2) Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. 3) Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez	Pályázat esetén biztosítható

III. A nők esélyegyenlősége

1	Generációs programok szervezése, ismerkedési, kapcsolatteremtési lehetőségek megteremtése.	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége. A kisgyermekes anyukák esetében nem megoldott a gyermekek alkalmi felügyelete.	A fiatal és az idős generációk közötti szorosabb kapcsolat, ismeretségek kialakítása programok szervezésével.	Összhangban az Önkormányzat összes dokumentumával	A fiatal és az idős generációk közötti szorosabb kapcsolat kialakítása programok szervezésével.	Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat, Berhidai Kultúrház és Könyvtár	1) Egyeztetések megtartása (tapasztalatmegosztás és tervezés céljából): évente. 2) Együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel. 3) Programok megtartása éves tervezés alapján.	Programokon részt vevők számának alakulása	1) A programok szervezéséhez szükséges kapacitás és szakértelem. 2) A programok megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

							4)Kapcsolatfenn tartás, bevont személyek számának növelése		feltételek	
2	Bölcsokei férőhelyek bővítése.	A bölcsokei férőhelyek száma telített, ez fontos szempont a munkaerő-piacra való visszatérés miatt.	Beruházások útján a bölcsokei férőhelyek számának bővítése, korszerű intézménylétrehozása, ezáltal a nők munkaerő-piacra való visszatérésének könnyítése	Összhangban az Önkormányzat összes dokumentumával	-Pályázati lehetőségek keresése, -pályázatok benyújtása, -pályázati források bevonásával a szükséges beruházások megvalósítása	Berhida Város Önkormányzata	Pályázati lehetőségek és az önkormányzat rendelkezésre álló erőforrások függvényében.	R: Felújítás, korszerűsítés megvalósítása K: Fenntarthatóság. H: A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.	1) felméréshez szükséges szakértelem és kapacitás. 2) Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. 3) Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez	Pályázat esetén biztosítható

IV. Az idők esélyegyenlősége

1	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése.	Egyedül élők elmagányosodása	kapcsolatfenntartás, igény szerint újabb közösségek létrehozása, programok, szolgáltatások szervezése	Összhangban az Önkormányzat összes dokumentumával	intézkedésbe bevonni kívánt idők felkutatása, igény felmérés közösségépítés programok szervezése Célcsoport értesítése a lehetőségekről	Helyi Civil Szervezetek Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat Berhidai Kultúrház és Könyvtár	1) Egyeztetések megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából): évente. 2)Együttműködések kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel. 3)Programok megtartása éves tervezés alapján. 4)Kapcsolatfenn tartás, bevont személyek számának növelése	Programokon részt vettek száma	1)A programok szervezéséhez szükséges kapacitás és szakértelem. 2) A programok megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi feltételek.	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
2	Prevenációs program	Az idők	Programok	Összhangban az	Figyelemfelkelt	Berhidai	1) Egyeztetések	A programokon	1)A programok	Folyamatos

	az áldozattá válás megelőzésére	gyakran válnak áldozattá.	megrendezése az áldozattá válás megelőzése érdekében	Önkormányzat összes dokumentumával	ő előadások szervezése, tájékoztató anyagok közzététele a rendőrség és a helyi média bevonásával.	Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat	megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából): évente. 2)Együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel. 3)Prevenációs program megtartása éves tervezés alapján. 4)Kapcsolatfenn tartás, bevont személyek számának növelése	résztevők száma, a programok értékelése.	szervezéséhez szükséges kapacitás és szakértelem. 2) A programok megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi feltételek	tevékenységgel biztosítható

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Fogyatékkal élők, őket gondozók kapcsolatteremtésének segítése	A fogyatékkal, elszigetelten élők, fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülők, vagy fogyatékoszt ápoló családtag(ok) részére kevés a lehetőség a kapcsolatteremtésre	A fogyatékkal, elszigetelten élők, fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülők, vagy fogyatékoszt ápoló családtag(ok) részére lehetőségek keresése segítségnyújtás önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra	Összhangban az Önkormányzat összes dokumentumával	A fórumok, a kommunikáció színterének biztosítása, az internet világának közelebb hozása, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. 1. Közterületen térítésmentes Wifi elérhetőség biztosítása 2. Internet használatra kapcsolatos képzések szervezése	Önkormányzat érintett intézmények Wifi kiépítésére Invitel Távközlési Zrt.	R: Előkészítés 2020 K: Free Wifi kiépítése 2021. H: Képzések, összejövetelek tartása 2019-2023 Működtetés, fenntartás	R: Wifi telepítés helyének előkészítése K: Wifi telepítése, célcsoport értesítése a lehetőségekről H: Működtetés, rendezvények megtartása, helyi újságban cikkek	1)A wifi kiépítéshez szükséges műszaki és beruházási szakértelem és kapacitás. 2)Anyagi források biztosítása: pályázati.	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

					3. Fórumok, összejövetelek helyszínének biztosítása					

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre. Tagjai: Családsegítő Központ vezetője, Szociálpolitikai Kerekasztal elnöke, Polgárőrség vezetője, Önkormányzati Hivatal esélyegyenlőségi referense.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Vilonya Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Vilonya Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és **152/2018.(XII.10.) Kt.** számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Képviselő-testület elfogató határozata

Vilonya, 2018. december 15.

Fésüs Sándor
polgármester

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Vilonya Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Vilonya Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és **152/2018.(XII.10.) Kt.** számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Képviselő-testület elfogató határozata

Vilonya, 2018. december 15.

 Fésüs Sándor
polgármester

Vilonya Község Önkormányzata
Képviselő-testülete
8194 Vilonya, Kossuth u. 18.

Jelenlévő képviselők száma: 5 fő
Igennel szavazók száma: 5 fő
Nemmel szavazók száma: -
Tartózkodók száma: -

KIVONAT

Vilonya Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2018. december 10. napján tartott nyilvános ülésének jegyzőkönyvéből

152/2018. (XII.10.) Kt. határozat

Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

Vilonya Község Önkormányzatának Képviselőtestülete 2018. december 10-i ülésén megtárgyalta a „Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról” tárgyú előterjesztést és a következő döntést hozta:

- 1.) Vilonya Község Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadja Vilonya Község Önkormányzata 2019-2023 évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját.
- 2.) A Helyi Esélyegyenlőségi Program hatályát 2019. január 01. napjától 2023. december 31. napjáig állapítja meg.
- 3.) Az elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program jelen határozat mellékletét képezi.

Határidő: 2018. december 31. és folyamatos

Felelős: Fésüs Sándor polgármester
dr. Guti László jegyző
Peresztegi Lászlóné aljegyző
Szabó Nikolett humánpolitikai ügyintéző

Fésüs Sándor sk.
polgármester

Dr. Guti László sk.
jegyző

A kivonat hitelével:

Peresztegi László

